

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: prawo

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Kardynała
Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: 28-29.10.2020 r.

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	12
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	15
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	18
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	20
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	23
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	24
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	30
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	31
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	34
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Maria Próchnicka, prof. UJ, członek PKA

członkowie:

1. Prof. dr hab. Maciej Perkowski – ekspert PKA
2. Dr hab. Grzegorz Smyk, prof. UMCS – ekspert PKA
3. Łukasz Denys – ekspert PKA wyznaczony przez pracodawców
4. Jakub Bakonyi – ekspert PKA student
5. Małgorzata Piechowicz – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku prawo prowadzonym na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną, wizytacja została przeprowadzona w formie zdalnej, zgodnie z uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2012/2013, przyznając ocenę pozytywną uchwałą Nr 197/2013 z dnia 25 kwietnia 2013 r. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu wymienionej uchwały zaleceń o charakterze naprawczym.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	prawo	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki prawne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	10 semestrów, 301 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	160 godz., 4 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	---	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	974	433
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2985	1671
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	168	168
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	286	286
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	95	95

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku prawo prowadzonym przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie są zgodne z „*MISJĄ I STRATEGIĄ Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na lata 2014-2020*”, stanowiącą Załącznik do Uchwały nr 32/2014 Senatu UKSW z dnia 20 marca 2014 r. (zmienionej Uchwałą nr 139/2014 z dnia 30.10.2014).

W myśl tego dokumentu „misja Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie jest implikacją jego dwóch fundamentalnych charakterystyk. UKSW jest zarówno uniwersytetem o charakterze katolickim, jak i publicznym. UKSW jest uniwersytetem o charakterze katolickim ze względu na swoje korzenie i obecne powołanie. (...) Badania naukowe i nauczanie nawiązują do tysiącletniej i ogólnoswiatowej tradycji Uniwersytetów Katolickich. Oznacza to szczególną aktywność w trosce o wartości etyczne i poszanowanie człowieczeństwa, ale oznacza to również otwartość i chęć współpracy ze studentami i naukowcami o innych światopoglądach. UKSW jest uniwersytetem publicznym, będącym istotnym ogniwem publicznego systemu nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce.” Władze UKSW wyraźnie stwierdzają: „Uznajemy naszą Ojczyznę za nadrzędne dobro wspólne wszystkich obywateli i zamierzamy się do niego przyczyniać na miarę naszych sił i możliwości. Respektujemy też państwowe uregulowania prawne. (...) W całej sferze swojej działalności UKSW zamierza kierować się zasadami Wielkiej Karty Uniwersytetów Europejskich, propagować idee proeuropejskie oraz realizować i kreować międzynarodowe programy badawcze i edukacyjne. (...) Zamierzamy kształcić nowe elity intelektualne Narodu i państwa, przygotowywać do życia zawodowego wysoko wykwalifikowanych, aktywnych i twórczych specjalistów. Kształcenie kolejnych pokoleń studentów i doktorantów chcemy zarazem łączyć z kształtowaniem ich charakterów, krytycyzmu, precyzji i niezależności myślenia. Naszym pragnieniem jest, aby absolwenci UKSW byli propagatorami nowych idei i wzorców życia społecznego, jednocześnie respektującymi wartości humanistyczne, chrześcijańskie, patriotyczne i demokratyczne. Wychowankowie UKSW mają być gotowi do podjęcia odpowiedzialności za losy społeczeństwa i państwa. (...) Będziemy zmierzali do rozwoju międzynarodowej wymiany naukowej i studenckiej, popierali mobilność uczonych i studentów oraz rozwijanie ich umiejętności językowych.” Deklarowanymi w analizowanym dokumencie instrumentami działania w sferze edukacji są m.in. „rozszerzenie oferty kształcenia w językach obcych poprzez stworzenie modułowych interdyscyplinarnych ofert zajęć wraz ze zwiększeniem umiędzynarodowienia kadry dydaktycznej” oraz „podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia poprzez uruchamianie przyszłościowych kierunków kształcenia i specjalności związanych z potrzebami rynków pracy: regionalnego i krajowego”, natomiast w sferze wspierania współpracy międzynarodowej „tworzenie bloków przedmiotów w języku angielskim (ewentualnie także w innych językach) umożliwiających przyjmowanie studentów z zagranicy, a także ustalenie minimalnej puli zajęć obcojęzycznych na poszczególnych wydziałach”.

Analiza koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku prawo pozwala dostrzec wpisywanie się w deklarowane przez Uczelnię dążenie do zachowania swoistej równowagi m.in. pomiędzy tradycją a nowoczesnością, przejawiające się na ocenianym kierunku chociażby poprzez połączenie nauczania „klasycznych” krajowych dyscyplin prawnych z modułami z zakresu informatyczno-prawnego, czy też konwersatorium w języku obcym.

Analiza ta pozwala również jednoznacznie stwierdzić, że koncepcja i cele kształcenia jednoznacznie mieszczą się w dyscyplinie nauki prawne (jedynie 5 punktów ECTS student uzyskuje za ogólnouczelniany przedmiot z zakresu nauk humanistycznych, w pozostałym zakresie ewidentnym celem kształcenia jest przekazanie wiedzy i umiejętności charakterystycznych dla nauk prawnych) i są związane z prowadzonymi na Uczelni w tejże dyscyplinie badaniami naukowymi.

Analiza doboru treści programowych upoważnia do oceny, że koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy (na szczególną uwagę zasługuje objęcie programem studiów nie tylko dyscyplin prawnych, których znajomość jest niezbędna do pozytywnego złożenia egzaminów wstępnych na aplikacje prawnicze, ale również takich modułów, jak *praktyka studencka*, czy *przedmiot z zakresu filozofii i etyki zawodów prawniczych*).

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone prawidłowo, we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w szczególności ze studentami i z pracodawcami, w sposób uwzględniający potrzeby zgłaszane przez tych interesariuszy.

Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z – przeanalizowanymi wyżej – koncepcją i celami kształcenia. Są również zgodne z siódmym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, zostały przyporządkowane zarówno do uniwersalnych, jak i wszystkich szczegółowych charakterystyk tego poziomu.

Bez wątpliwości można stwierdzić, że efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki prawne oraz z zakresem działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie.

Takie efekty, jak „ma pogłębioną wiedzę na temat klasyfikowania systemów i stosunków prawnych w obrębie prawa publicznego/prywatnego/międzynarodowego, identyfikowania zależności pomiędzy nimi oraz zna technologie informacyjne i systemy wyszukiwawcze służące zdobywaniu informacji na ich temat” (PR_W06), „zna i rozumie (...) specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk humanistycznych i społecznych, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej” (PR_W13), „potrafi (...) wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy” (PR_U11), czy wreszcie „jest gotów do (...) uzupełniania i doskonalenia swojej wiedzy na temat instytucji i norm z zakresu prawa publicznego/prywatnego/międzynarodowego, w tym śledzenia zmian w aktach normatywnych, orzecznictwie sądowym i doktrynie oraz jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich)” (PR_K01) uwzględniają kompetencje badawcze.

Komunikowanie się w języku obcym przewiduje efekt „potrafi (...) posługiwać się językiem obcym na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy” (PR_U10), a także częściowo „potrafi (...) projektować i tworzyć wystąpienia ustne w języku polskim i języku obcym stosowanym w różnych dziedzinach prawa publicznego/prywatnego/międzynarodowego, w zakresie przedmiotów znajdujących się w programie studiów, w aspekcie dogmatycznym, porównawczym lub historycznym” (PR_U09).

Kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej przewidują chociażby – wspomniany już – efekt „jest gotów do (...) uzupełniania i doskonalenia swojej wiedzy na temat instytucji i norm z zakresu prawa publicznego/prywatnego/międzynarodowego, w tym śledzenia zmian w aktach normatywnych, orzecznictwie sądowym i doktrynie oraz jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich)” (PR_K01), czy efekty: „jest gotów do (...) pracy w grupie, współdziałania i przyjmowania w niej różnych ról oraz uczestnictwa w przygotowaniu projektów społecznych, z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych i politycznych” (PR_K03) oraz „jest gotów do (...) określania priorytetów w konkretnym działaniu prawnym, podjętym samodzielnie lub w grupie” (PR_K04).

Kierunkowe efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie nauki prawne, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w tej dyscyplinie oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną nauki prawne, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę,

umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają siódmemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści kształcenia są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki prawne, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie. Na podkreślenie zasługuje fakt uwzględnienia w treściach programowych nie tylko „kanonu” prawniczego wykształcenia (w postaci takich przedmiotów, jak chociażby: *wstęp do prawoznawstwa, historia ustroju i prawa w Polsce, powszechna historia prawa, logika prawnicza, prawo rzymskie, łacińska terminologia prawnicza, organy ochrony prawnej, prawo konstytucyjne, historia doktryn polityczno-prawnych, prawo karne, prawo administracyjne, prawo cywilne - część ogólna, prawo międzynarodowe publiczne, prawo instytucjonalne unii europejskiej, prawo rzeczowe, prawo finansowe, postępowanie administracyjne, prawo cywilne - zobowiązania, prawo rodzinne, prawo pracy, prawo sądowno-administracyjne, prawo spadkowe, prawo materialne unii europejskiej, prawo ubezpieczeń społecznych, postępowanie karne, postępowanie cywilne, prawo własności intelektualnej, prawo handlowe, teoria i filozofia prawa, seminarium magisterskie*), ale również przedmiotów uwzględniających relatywnie nowe, niekiedy dopiero wyodrębniające się dyscypliny prawnicze (jak np. *moduł z zakresu informatyczno-prawnego obejmujący albo ochronę danych osobowych albo tajemnice prawnie chronione*, przedmioty: *prawo ochrony środowiska, prawo ochrony konkurencji, ochrona praw człowieka*), czy też przedmiotów bardzo pomocnych współczesnemu prawnikowi (*technologie informacyjne i prawnicze systemy wyszukiwawcze, konwersatorium w języku obcym*).

Treści kształcenia są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Analiza planu studiów pozwala przyjąć, że harmonogram realizacji programu studiów (plan zajęć i kolejność przedmiotów) oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania studiów (10 semestrów), nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są oszacowane poprawnie i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W przypadku studiów stacjonarnych liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami zawartymi w legalnej definicji studiów stacjonarnych.

Sekwencja poszczególnych zajęć, a także dobór form zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria) i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i również są zbliżone do kanonów wypracowanych w innych polskich ośrodkach akademickich.

Plan studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano łącznie 95 punktów ECTS: *język obcy nowożytny* (przez 4 semestry), *moduł z zakresu zarządzania lub ekonomicznego*, *moduł z zakresu informatyczno-prawnego*, *moduł z zakresu prowadzenia badań naukowych*, *wykład monograficzny z zakresu nauk prawnych* (dwukrotnie w czasie studiów), *konwersatorium z zakresu nauk prawnych* (również dwukrotnie), *przedmiot z zakresu filozofii i etyki zawodów prawniczych*, *seminarium magisterskie* (przez 4 semestry), *konwersatorium w języku obcym*, *przedmiot z zakresu nauk humanistycznych*, *praktyka studencka*. Stanowi to ok. 31,5 %, czyli więcej niż wymagane co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów jednolitych magisterskich. Kategorie tych zajęć pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia w obszarze pozostającym poza klasycznym kanonem wykształcenia prawniczego obejmującym dyscypliny prawnicze, których znajomość jest niezbędna na egzaminach wstępnych na aplikacje prawnicze.

Plan studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki prawne w wymiarze 286 punktów ECTS, co znacznie przewyższa wymiar prawem wymagany.

Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego (wspominane już przedmioty: *język obcy nowożytny* oraz *konwersatorium w języku obcym*).

Plan studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano 5 punktów ECTS.

Przed stanem epidemii wyłącznie język obcy nowożytny na studiach niestacjonarnych był zaplanowany w programie studiów jako zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wizytacja została przeprowadzona w okresie obowiązywania stanu epidemii. W okresie jego obowiązywania wszystkie zajęcia, w związku z dążeniem do ograniczenia zagrożenia epidemiologicznego, prowadzone są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Metody kształcenia na ocenianym kierunku studiów są w miarę różnorodne, specyficzne dla dyscypliny nauki prawne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Są to następujące metody: wykład (z prezentacją multimedialną), konwersatorium, ćwiczenia prowadzone metodą warsztatową, analiza zdarzeń (kazuś), studium przypadku, dyskusja, zapoznanie Studentów z konkretnymi sprawami, zespołowe lub indywidualne opracowywanie projektów, zajęcia praktyczne. Nacisk położony jest na metody aktywizujące, które umożliwiają rozwijanie konkretnych umiejętności i kompetencji, zwłaszcza posługiwanie się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, rozwój kreatywności, komunikacji interpersonalnej. Na podkreślenie zasługuje właśnie fakt, iż w doborze tych metod uwzględnia się nie tylko tradycję dydaktyki prawa, ale również najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, zwłaszcza w zakresie technologii informatycznych (zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych), co sprawia, że w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów wszystkich założonych efektów uczenia się.

Część stosowanych metod dydaktycznych niewątpliwie stymuluje studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, niektóre z nich umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki prawne lub wręcz udział w tej działalności.

Możliwe jest również uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2+.

Stosowane metody dydaktyczne umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Uczelnia deklaruje, że dostosowanie procesu uczenia się i realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia do potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością, następuje przede wszystkim w oparciu o uregulowaną w § 16, a w odniesieniu do studentów z niepełnosprawnością w § 17 ust. 5 – 9 Regulaminu Studiów w UKSW w Warszawie indywidualną organizację studiów (IOS), która polega na elastycznym systemie studiów, odrębnym doborze metod i form kształcenia, zależnym od szczególnych zainteresowań i uzdolnień studentów, a w przypadku osób z niepełnosprawnością – także na dostosowaniu wymagań dotyczących udziału w zajęciach dydaktycznych oraz organizacji zaliczeń i egzaminów do potrzeb i możliwości wynikających z niepełnosprawności (w tym przez przydzielenie pomocy osoby asystującej podczas zajęć dydaktycznych oraz w trakcie trwania egzaminów).

Zwłaszcza w obecnej sytuacji zwalczania SARS 2 / COVID 19 okazuje się, że stosowane przez Uczelnię metody i techniki kształcenia na odległość zapewniają studentom dostęp do materiałów dydaktycznych.

Kształcenie w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych odbywa się w warunkach identycznych, jak warunki przyszłej działalności zawodowej, na zajęciach dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów (w aktualnej sytuacji wprowadzie on-line, ale w sposób zapewniający kontakt nauczyciela ze studentem w czasie rzeczywistym).

Pomimo, iż oceniany kierunek studiów jest prowadzony o profilu ogólnoakademickim, w jego programie uwzględnione zostały praktyki zawodowe. Ich program (stanowiący załącznik do programu studiów), organizacja i nadzór nad realizacją (sprawowany z jednej strony przez ogólnouniwersyteckie Biuro Karier, ale z drugiej strony przez przygotowanego od strony merytorycznej w zakresie dyscypliny nauki prawne Pełnomocnika Dziekana Wydziału ds. praktyk), dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, również tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do całego ocenianego kierunku, żaden z efektów kierunkowych nie jest osiągany wyłącznie dzięki praktykom.

Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk (jeden miesiąc przeliczony na 160 godzin) i – z przedstawionym uprzednio (w opisie kryterium 1) zastrzeżeniem dotyczącym niedoszacowania punktowego w porównaniu z wymiarem godzinowym - przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów na dziewiątym semestrze (a więc już po – przynajmniej częściowym - osiągnięciu przez studentów zdecydowanej większości efektów uczenia się), jak również dobór miejsc odbywania praktyk (w sądach, prokuraturach, kancelariach i innych instytucjach czy przedsiębiorstwach, o ile prowadzą działania związane ze stanowieniem lub stosowaniem prawa z zastrzeżeniem, że 80 godzin ma być zrealizowanych w sądach lub prokuraturach, a co najmniej 20 godzin w kancelariach wybranej korporacji prawniczej) zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zarówno metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, jak również sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, natomiast ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk, a infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk (sądy, prokuratury, kancelarie korporacji prawniczych, urzędy administracji publicznej) są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i prawidłową realizację praktyk.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady obejmujące co najmniej wskazanie osoby lub osób, która/które odpowiada/odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań

i zakresu odpowiedzialności, kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktykę, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk, reguły przeprowadzania hospitacji praktyk, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się. Zasady organizacji, odbywania oraz rozliczania praktyk studenckich w UKSW określa Regulamin praktyk studenckich w UKSW zawarty w załączniku do Zarządzenia Nr 21/2015 Rektora UKSW z dnia 25 czerwca 2015 r. Szczegóły realizacji praktyk na kierunku prawo określa program praktyk stanowiący załącznik do programu studiów. Wspomniany wcześniej Regulamin przewiduje następujące formy praktyk pozwalające osiągnąć założone efekty uczenia się zgodne z profilem kierunku studiów:

- 1) praktyka organizowana przez Uczelnię: a) w instytucji współpracującej z Uczelnią, których wykaz dostępny jest na stronie internetowej Biura Karier UKSW, b) praktyka w jednostkach administracyjnych Uczelni, c) udział w pracach organizowanych przez Wydział/Uczelnię (m.in. obozy naukowe), d) praktyki w ramach programu Erasmus;
- 2) praktyka organizowana samodzielnie: a) wolontariat, b) staż, c) praktyki zagraniczne;
- 3) praktyka zrealizowana w ramach studiów na innym kierunku/uczelni;
- 4) zaliczenie praktyki na podstawie pracy zawodowej lub na podstawie prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Z Regulaminu wynika jednoznacznie, że uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

W nawiązaniu do modułu *praktyka studencka* należałoby zweryfikować przyznawaną za niego liczbę punktów ECTS albo precyzyjnie w programie studiów określić liczbę godzin tejże praktyki, gdyż wskazane w raporcie samooceny 160 godzin wynikające prawdopodobnie z przyjęcia, że wskazany w planie studiów jeden miesiąc to średnio 20 dni roboczych i pomnożenia tej liczby 20 przez 8 godzin pracy dziennie nie jest adekwatne do wskazanej we wspomnianym planie studiów liczby 4 punktów ECTS (4 ECTS razy od 25 do 30 godz./ECTS równa się od 100 do 120 godz., a nie 160 godz.). Jeśli student miałby spędzać na praktyce 160 godzin, to powinien otrzymać za nią co najmniej 5 albo wręcz 6 punktów ECTS. Nie ma bowiem powodów, by w stosunku do czasu poświęcanego na praktykę nie stosować ogólnych reguł wyliczania punktacji ECTS, tym bardziej, że reguła, iż 1 punkt ECTS odpowiada efektom uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25-30 godzin pracy w myśl § 2 pkt 13 lit a) Regulaminu Studiów w UKSW w Warszawie ma zastosowanie również do praktyk przewidzianych w programie studiów.

Organizacja procesu nauczania na ocenianym kierunku zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Rozplanowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny pracy i umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Pozytywnie należy ocenić fakt, że zajęcia na studiach niestacjonarnych nie zajmują zbyt dużej liczby godzin w soboty i niedziele (tylko w jednym przypadku jest to 10 godzin, zazwyczaj nie więcej niż 8 godzin zegarowych). Rodzi się jednak pytanie, czy rozpoczynanie zajęć na tych studiach w piątki już o godz. 15.00 nie jest zbyt dużym utrudnieniem dla studentów pracujących. Wobec powyższego rekomenduje się przeanalizowanie przyjętego sposobu organizacji zajęć oraz dostosowanie ich do potrzeb studentów.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się – w tym w szczególności w sesji egzaminacyjnej - umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki prawne jak również wyniki działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie.

Harmonogram realizacji programu studiów (plan zajęć i kolejność przedmiotów) oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program praktyk zawodowych, ich organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc ich odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji ustalane są każdego roku w drodze uchwał podejmowanych przez Senat UKSW, które podawane są do publicznej wiadomości w Monitorze UKSW oraz na stronie internetowej Uczelni w zakładce dotyczącej procesu rekrutacyjnego. Harmonogram rekrutacji określany jest w Zarządzeniu Rektora UKSW ogłaszany w Monitorze UKSW.

Rekrutacja prowadzona jest w oparciu o wyniki uzyskane przez kandydatów na egzaminach maturalnych. Przyjmowani są kandydaci z najlepszymi wynikami aż do wypełnienia limitu przyjęć, co pozwala stwierdzić, że kryteria kwalifikacji są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku prawo.

Odnosząc się do kwestii równości szans w przyjmowaniu na oceniany kierunek studiów należy dostrzec dualizm regulacji procesu rekrutacyjnego, a mianowicie obowiązywanie zasad zarówno dla kandydatów legitymujących się tzw. starą, jak i tzw. nową maturą. Na studia stacjonarne rekrutacja

kandydatów z tzw. starą maturą prowadzona jest w oparciu o wyniki uzyskane z egzaminów maturalnych z następujących przedmiotów: język polski (część pisemna i ustna), język obcy nowożytny (część ustna lub ocena końcoworoczna), jeden przedmiot do wyboru wskazany przez kandydata spośród zestawu historia, WOS, geografia, matematyka (część pisemna lub ocena końcoworoczna). Kwalifikowani, a następnie przyjmowani są kandydaci z najlepszymi wynikami, aż do wypełnienia limitu przyjęć. Rekrutacja na te same studia stacjonarne, ale w odniesieniu do kandydatów z tzw. nową maturą prowadzona jest w oparciu o wyniki uzyskane przez kandydatów na egzaminach maturalnych z następujących przedmiotów: język polski (część pisemna), język obcy nowożytny (część pisemna), jeden przedmiot do wyboru wskazany przez kandydata spośród zestawu historia, WOS, geografia, matematyka. Również w tym przypadku kwalifikowani, a następnie przyjmowani są kandydaci z najlepszymi wynikami, aż do wypełnienia limitu przyjęć.

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne zapewniają osobom z niepełnosprawnością pełny udział w procesie rekrutacji.

Rozważając kwestię, czy warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów należy zauważyć, że wprowadzie na Uczelni obowiązuje stosowna uchwała Senatu UKSW (zapewniająca możliwość identyfikacji i oceny adekwatności efektów uczenia się uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego), niemniej jednak decyzja Nr 8/2016 Rektora UKSW z dnia 16 marca 2016 r. w sprawie listy kierunków, na których będzie prowadzony proces potwierdzania efektów uczenia się oraz określenia limitu miejsc dla kandydatów przyjętych na studia w roku akademickim 2016/2017 na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie nie objęła ocenianego kierunku prawo. Jak stwierdzono w raporcie samooceny: „Tym samym do tej pory na Wydziale nie znalazł zastosowania tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.” Ograniczenie listy kierunków studiów, na których będzie prowadzony proces potwierdzania efektów uczenia się i wyeliminowanie kierunku prawo z tej listy nie ma uzasadnienia a obowiązujących przepisach prawa. Efekty uczenia się nie są potwierdzane wyłącznie dla programów studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1-10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Wśród tych zawodów nie są wymienione zawody prawnicze. W związku z tym rekomendowane jest włączenie kierunku prawo na listę kierunków, na których będzie prowadzony proces potwierdzania efektów uczenia się.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów ocenianego kierunku. Uznawanie efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, następuje na mocy decyzji podejmowanej przez właściwego prodziekana działającego w imieniu Rektora lub Dziekana Wydziału, wydawanej na wniosek Studenta (wzór podania dostępny na stronie internetowej Wydziału) poparty odpowiednimi dowodami wynikającymi z dokumentacji przebiegu studiów (w szczególności – kartą okresowych osiągnięć studenta oraz kartą opisów przedmiotów, z których wynika, że student osiągnął uznawane efekty uczenia się). Prodziekan może zasięgnąć opinii prowadzącego adekwatny przedmiot na ocenianym kierunku. Zasadniczym warunkiem uznania osiągniętych efektów uczenia się jest stwierdzenie ich zbieżności z efektami uzyskiwanymi na ocenianym kierunku. Zauważyć jednak trzeba, że w raporcie samooceny przyznano, iż „Student otrzymuje w UKSW taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w UKSW”, a nie taką, jaką uzyskał w innej uczelni (w tym zagranicznej).

Proces dyplomowania w Uczelni określony jest przepisami wewnętrznymi UKSW, a studentów ocenianego kierunku obowiązują również wytyczne nr 1/2013 Dziekana WPiA UKSW w sprawie przeprowadzania egzaminów licencjackich oraz magisterskich na kierunkach: prawo, administracja, stosunki międzynarodowe oraz określające system oceny prac zaliczeniowych, projektowych i dyplomowych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego

w Warszawie z dnia 3 września 2012 r. Określono w nich m.in. wymogi edytorskie, formalne i metodologiczne prac dyplomowych. Ponadto na stronie internetowej Wydziału można znaleźć modyfikacje procedury dyplomowania na czas zwalczania epidemii SARS 2 / COVID 19 wprowadzającą wyłącznie elektroniczne składanie wymaganych dokumentów i przeprowadzanie egzaminów magisterskich poprzez platformę MS Teams. Tematyka prac dyplomowych odpowiada zakresowi działalności badawczej promotorów. Co do zasady w pracach wykorzystywana jest metoda dogmatyczna, aczkolwiek niekiedy studenci korzystają z osiągnięć i wyników badań z innych dyscyplin (np. badań socjologicznych), ale sami nie prowadzą takich badań. Przygotowanie pracy obejmuje kwerendy, seminaria, konsultacje z promotorem i pracę własną studenta.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają także bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne, specyficzne i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się oraz umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Efekty z zakresu wiedzy są weryfikowane zazwyczaj w formie egzaminów pisemnych, testów, esejów, pytań otwartych, prac zaliczeniowych, odpowiedzi ustnych i obserwacji studentów. Efekty z zakresu umiejętności są weryfikowane poprzez analizy studium przypadku, rozwiązywanie kasusów, sporządzanie projektów, rozmowę ze studentami, prezentacje. Efekty z zakresu kompetencji społecznych są weryfikowane przez ocenę ciągłą, projekty, prezentacje, ocenę pracy w grupie. Osiąganie efektów uczenia się jest dokumentowane poprzez różnego rodzaju prace pisemne (etapowe i końcowe), projekty, dokumenty potwierdzające odbycie praktyk zgodnie z ich regulaminem, czy protokoły z egzaminów dyplomowych.

Egzamin z przedmiotu *język obcy nowożytny*, ale także ocena ciągła oraz zaliczanie kolejnych czterech semestrów tego przedmiotu pozwalają sprawdzić i ocenić stopień opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2+.

W aktualnej sytuacji wynikającej ze zwalczania epidemii SARS 2/COVID 19 prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce, a także poprzez prowadzone również na odległość egzaminy (co jest oczywiście usprawiedliwione sytuacją w kraju).

W UKSW obowiązuje tradycyjna skala ocen od 2 do 5, a każdy z prowadzących określa kryteria przyznawania każdej z ocen. Dana ocena jest uzależniona od stopnia osiągnięcia przez studenta zakładanych dla danego przedmiotu efektów uczenia się.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych (magisterskich), dzienników praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy (a w szczególności ich pozycji w rankingach zdawalności na aplikacje prawnicze) lub kierunków dalszej edukacji.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, a także prac dyplomowych (magisterskich) oraz stawianych im wymagań są dostosowane do siódmego poziomu PRK i ogólnoakademickiego profilu kierunku, a także efektów uczenia się oraz dyscypliny nauki prawne.

Studenci są autorami lub współautorami publikacji naukowych w dyscyplinie nauki prawne, zwłaszcza publikowanych w wydawanym przez UKSW czasopiśmie „Młody jurysta”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

W odniesieniu do ocenianego kierunku studiów stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór

kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Analiza przedstawionych zasad dyplomowania oraz losowo wybranych prac magisterskich pozwala stwierdzić, że zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe (magisterskie), studenckie osiągnięcia naukowe, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, czy zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, czy określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie oraz czy określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów są w przeważającej części pracownikami uczelni zatrudnionymi w niej jako podstawowym miejscu pracy. Na studiach stacjonarnych zajęcia prowadzi 91 pracowników (8 profesorów, 24 doktorów habilitowanych, 46 doktorów, 12 magistrów z grupy pracowników naukowo-badawczych zatrudnionych w jednostce oraz 1 pracownik dydaktyczny), 3 osoby w oparciu o umowę cywilnoprawną i 20 doktorantów w ramach praktyk dydaktycznych. Z kolei na studiach niestacjonarnych zajęcia prowadzi 56 pracowników (2 profesorów, 9 doktorów habilitowanych, 38 doktorów, 7 magistrów z grupy pracowników naukowo-badawczych zatrudnionych w jednostce), 6 osób w oparciu o umowę cywilnoprawną, 17 doktorantów i 1 pracownik innej jednostki organizacyjnej uczelni. Przedstawiona struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów jest właściwa. Zespół oceniający PKA zapoznawszy się z dostarczonym przez Uczelnię szczegółowym, imiennym wykazem dorobku naukowego, kompetencji dydaktycznych oraz struktury kwalifikacji pracowników, a następnie dokonawszy jego oceny stwierdza, że tworzą oni adekwatny zasób kadrowy oraz reprezentują dziedziny i dyscypliny

naukowe wpisujące się w zakres wykazanych efektów uczenia się. Umożliwia to prawidłową realizację prowadzonych przez nich zajęć ujętych w programie studiów oraz osiągnięcie w pełni zakładanych celów i efektów uczenia się, w tym nabywanie kompetencji badawczych. Część kadry dydaktycznej na kierunku prawo łączy wiedzę naukową z praktycznym doświadczeniem w ramach działalności zawodowej prowadzonej poza Uczelnią, spójnej z tematyką zajęć. Wśród pracowników badawczo-dydaktycznych są: sędziowie sądów i trybunałów, członkowie Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów, eksperci Sejmu, Senatu, Prezydenta RP, adwokaci, radcy prawni, notariusze, prokuratorzy, pracownicy urzędów administracji publicznej szczebla centralnego i lokalnego. Zapewnia to studentom ocenianego kierunku możliwość nabycia (na zajęciach) umiejętności przydatnych na rynku pracy. Istotny wpływ na zapewnienie nauczycielom akademickim kompetencji dydaktycznych umożliwiających prawidłową realizację zajęć ma Centrum Rozwoju Dydaktyki – powołana na UKSW w 2019 r. jednostka ogólnouczelniana, której celem jest m.in. wspieranie młodej kadry w zakresie przygotowania do prowadzenia zajęć, organizacja warsztatów i szkoleń dla pracowników dydaktycznych oraz upowszechnianie dobrych praktyk. Komplementarny jest tu Ośrodek Badań Jakości Kształcenia UKSW, prowadzący badania nad zapewnianiem wysokiej jakości dydaktyki w Uczelni, w tym na kierunku prawo, na temat m.in. bieżących potrzeb nauczycieli akademickich w procesie komunikacji i wzmacniania kompetencji dydaktycznych.

Za zgodność kwalifikacji nauczycieli akademickich z tematyką prowadzonych przedmiotów (przydział zajęć) odpowiedzialni są kierownicy katedr. Przydział zajęć oraz obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli w ramach zgodnego z wymaganiami pensum, w powiązaniu z liczebnością grup studenckich są właściwe i umożliwiają prawidłową realizację efektów uczenia się. Proporcje zajęć realizowanych popołudniowo, a także nadgodzin z jednej strony determinowane są potrzebami studentów/kadry, a z drugiej – stanowią efekt świadomej i planowanej polityki władz Wydziału.

Odnosnie do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w formie e-learningu: zamieszczanie materiałów dydaktycznych, przeprowadzanie testów i innych form sprawdzania wiedzy studentów, bieżącej komunikacji z nimi także e-konsultacji), które jest pomocniczą metodą kształcenia, zespół oceniający uznaje, że Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na kierunku prawo zapewnia odpowiednie ku temu warunki, a kadra dydaktyczna jest tu należycie przygotowana. Uczelnia wspiera przygotowanie kadry do prowadzenia dydaktyki na odległość (e-learning, blended-learning), zapewniając uczestnictwo w dedykowanych szkoleniach, zabezpieczając wszelkie formy indywidualnego samodoskonalenia (np. oferując interaktywne „samouczi” do posługiwania się e-learningiem), a także na bieżąco kontroluje realizację e-learningu. Politykę organizatorów kształcenia na ocenianym kierunku wobec e-learningu obrazuje tematyczna publikacja z czerwca 2020 r. zawierająca rekomendacje legislacyjne wypracowane na bazie tegorocznych doświadczeń, pod kątem ewentualnego poszerzania zdalnego kształcenia. Równocześnie Biblioteka Główna oferuje pracownikom i doktorantom bezpłatne szkolenia specjalistyczne z najnowszych narzędzi informacyjnych (tj. Multiwyszukiwarka EDS, SciVal). Należy odnotować, że na bieżąco prowadzone są działania umiędzynaradawiające, w tym wyjazdy zagraniczne kadry w celu doskonalenia dydaktyki, a grupa pracowników od początku roku akademickiego 2019/2020 bierze udział w projekcie „Mistrzowie Dydaktyki”, doskonaląc metodologię dydaktyczną (np. w zakresie tutoringu ukierunkowanego zarówno na młodzież zdolną, jak i wymagającą wsparcia). Uczelnia dzięki pozyskanym środkom UE motywuje pracowników do stosowania tutoringu.

Wydział podejmuje systematyczne działania na rzecz prawidłowego, w tym transparentnego, doboru kadry oraz tworzenia warunków do jej rozwoju i doskonalenia kompetencji. Polityka kadrowa jest prowadzona zgodnie z unormowaniami zawartymi w przepisach ustawowych i aktami wykonawczymi MNiSW, Statutem UKSW, uchwałami Senatu i zarządzeniami Rektora. Odpowiedni dobór nauczycieli akademickich do potrzeb procesu kształcenia zapewnia się uwzględniając zbieżność kompetencji dydaktycznych i dorobku naukowego dydaktyków z tematyką prowadzonych przez nich zajęć. Pomocne są tu bieżąca ocena dorobku naukowego oraz kompleksowa ocena okresowa nauczycieli, uwzględniająca wyniki hospitacji (dokonywanej zasadniczo przez kierowników Katedr) i oceny

dokonywane przez studentów (w trybie anonimowych ankiet, ale też oficjalnych rankingów/konkursów). Decyzje o zatrudnianiu uwzględniają w szczególności kompetencje dydaktyczne kandydatów (w procesie oceny dydaktyka i dokonania na jej polu zajmuje znaczącą pozycję, pomimo bieżącej supremacji ewaluacji nauki) i ich dorobek naukowy w zestawieniu z potrzebami dydaktycznymi na prowadzonym kierunku studiów. Zatrudnianie i awanse pracowników badawczo-dydaktycznych oparte są o zasadę zgodności dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych z dyscyplinami naukowymi, z którymi zajęcia są powiązane (Wydział monitoruje rozwój poszczególnych dydaktyków, w kontekście ustaleń poczynionych przy ocenach, których częstotliwość jest przy tym stosunkowo wysoka). Realizowana polityka kadrowa zapewnia prawidłową realizację zajęć oraz motywuje rozwój własny pracowników i podejmuje działania w kierunku „odciążenia” biurokratycznego pracowników.

Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych oparte zostało z jednej strony na Zarządzeniu Nr 83/2014 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie wprowadzenia w UKSW Wewnętrznej Procedury Antymobbingowej, a z drugiej strony na wypracowanych regułach postępowania, tak w kwestii rozwiązywania konfliktów, jak też bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy wobec kadry (które powinny zostać odpowiednio sformalizowane).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku reprezentują dziedziny i dyscypliny naukowe pokrywające się ze przyjętymi efektami uczenia się, co umożliwia pełne osiągnięcie założeń oraz realizację zajęć, w tym nabycie przez studentów kompetencji badawczych. Przydzielanie zajęć oraz proporcje obciążeń godzinowych nauczycieli w ramach pensum są właściwe i umożliwiają pełną realizację efektów uczenia się. Kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w formule e-learningu. Kierownictwo Wydziału podejmuje działania na rzecz prawidłowego doboru kadry naukowo-dydaktycznej, a polityka kadrowa jest prowadzona zgodnie z prawem i standardami przyjętymi w Uczelni, przez co zapewnia prawidłowość realizacji zajęć oraz motywację do samodoskonalenia pracowników. W szczególności istotne jest prowadzenie systematycznej i kompleksowej oceny jakości kadry przez przełożonych i studentów. Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych jest właściwie i szczegółowo unormowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Bezpłatna usługa analiz bibliometrycznych skierowana do pracowników, doktorantów i studentów UKSW obejmująca: obliczanie indeksu Hirscha (index-H), wyliczanie liczby cytowań i cytowani (bez autocytowań) całego dorobku naukowego danego autora lub wybranych publikacji, wskazywanie Impact Factor (w tym pięcioletniego lub sumarycznego) poszczególnych tytułów czasopism, określanie całkowitej wartości punktowej artykułów naukowych zgodnie z wykazami ministerialnymi oraz sporządzanie rankingu czasopism punktowanych dla poszczególnych dyscyplin naukowych i artystycznych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych), a także system nieodpłatnego dostępu do urządzeń ksero, skanujących itp. na terenie Uczelni.

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie prowadzący kierunek prawo posiada odpowiednio dobrą i nowoczesną bazę dydaktyczno-naukową oraz zapewnia właściwe warunki prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jest to możliwe dzięki zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury instytucjonalnej i technicznej, szeroki dostęp do pracowni komputerowych, stały dostęp do platform e-learningowych Moodle oraz oparcie oficjalnej komunikacji o system USOSweb (z komponentem poczty U-mail).

Zajęcia dydaktyczne na kierunku prawo odbywają się na terenie kampusu Uczelni, zasadniczo w siedzibie Wydziału Prawa i Administracji UKSW (budynek nr 17), ale w znacznej części także w nowoczesnych (znakomicie wyposażonych) ogólnouczelnianych obiektach dydaktycznych (nr 21 - *Auditorium Maximum* oraz nr 23). Zajęcia dydaktyczne odbywają się w posiadających dostęp do Internetu salach wyposażonych w rzutniki lub tablice multimedialne. Ponadto swobodny dostęp studentów do Internetu umożliwia sieć bezprzewodowa (WiFi). Zasoby i wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych są adekwatne do potrzeb kształcenia na kierunku prawo, w szczególności dostosowane są do liczebności studentów/grup, a przy tym uwzględniają potrzeby indywidualne (w tym związane ze studencką działalnością badawczą). Kształcenie i badania naukowe (kadry i studentów) wspiera ulokowana na Wydziale biblioteka. UKSW zapewnia dostęp do opisywanej infrastruktury także poza godzinami zajęć.

Władze zapewniają zachowanie zasad BHP, zarówno poprzez realizację ukształtowanych przez lata standardów, jak i wprowadzając odpowiednie rozwiązania w odniesieniu do wzmożonej dydaktyki zdalnej (wymagającej pracy z komputerem) u kadry i studentów (szkolenia, instruktaże, wsparcie psychologiczne itp.).

Władze UKSW i Wydziału prowadzą politykę dostępności ukierunkowaną zwłaszcza na osoby z niepełnosprawnością, o czym świadczą m.in. uzyskane certyfikaty (w budynkach 21 i 23 oznaczenia drzwi dla osób niewidomych, pojemne windy, podjazdy, toalety dostosowane na potrzeby osób niepełnosprawnych, tekstowa wersja stron www dla osób niewidomych i innych, a w budynku nr 17, wobec obiektywnych deficytów technicznych, funkcjonuje z powodzeniem pakiet rozwiązań alternatywnych). UKSW realizując projekt „Uczelnia dostępna” doskonalili odpowiednio posiadaną infrastrukturę (w szczególności budynek nr 17 po zakończeniu trwającego w nim remontu otrzyma pełne dostosowanie).

W aktualnej sytuacji wymuszonego siłą wyższą wzmożenia dydaktyki zdalnej krytyczne znaczenie ma infrastruktura teleinformatyczna. Uczelniana platforma e-learningowa (e.uksw.edu.pl) umożliwiając synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami, a prowadzącymi zajęcia zapewnia wykorzystanie interaktywnych mechanizmów wspomagających osiąganie przez studentów prawa efektów uczenia się i możliwość oferowania materiałów dydaktycznych w postaci elektronicznej (W dydaktyce wykorzystuje się MsTeams jako narzędzie podstawowe, a Moodle i Webex jako alternatywne i/lub równoległe). Duże znaczenie ma też dostęp do systemów informacji prawnej (w pracowniach komputerowych, pomieszczeniach pracowniczych, bibliotecznych oraz spoza Uczelni) i zbiorów bibliotecznych (studenci mają jednakowy dostęp do pełni zasobów cyfrowych także z zewnątrz/„z domu”).

Zbiory Biblioteki Wydziałowej dostępne są tradycyjnie (wypożyczalnia i czytelnia ze stanowiskami komputerowymi) i on-line (w zakresie zamawiania i/lub korzystania, a także sugerowania zakupu określonych pozycji). Dostęp do katalogu online i Internetu oraz elektronicznych baz danych (w tym bogatych treściowo baz międzynarodowych) możliwy jest także spoza sieci UKSW. Księgozbiór podręczny powszechnie dostępny w czytelnii jest wszechstronnie reprezentatywny, a zabezpieczeniem jest możliwość skorzystania z zasobów magazynowych i powiązania sieciowe (w obrębie UKSW,

Warszawy, Polski). W szczególności obejmuje (i zabezpiecza w odpowiednim zakresie ilościowym) piśmiennictwo zalecane w sylabusach (zbieżność oferty bibliotecznej z sylabusami zapewnia się poprzez bieżący monitoring i powiązanie polityki zakupowej z dydaktyką). Dostępność biblioteki i czytelni nie budzi zastrzeżeń, zarówno z perspektywy studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, a także osób z niepełnosprawnościami. Obecność na Wydziale biblioteki i czytelni dysponujących bogatym księgozbiorem i zestawem czasopism stanowi atut procesu kształcenia na kierunku prawo. Pomocniczo - studenci oraz pracownicy mogą korzystać też z bardzo obszernych zbiorów Biblioteki Głównej UKSW (w tym rodzime prace licencjackie, magisterskie i doktorskie), udostępnionych (wliczając tu sprzęt skanujący itp.) w dwóch czytelniach w Kampusie Dewajtis oraz w Kampusie Wóycickiego. Uzupełniając potrzeby kadry i studentów zabezpiecza funkcjonowanie wypożyczalni międzybibliotecznej. Dział Informacji Naukowej i Transferu Wiedzy Biblioteki Głównej na użytek kadry i studentów wykonuje analizy bibliometryczne oraz udziela konsultacji z zakresu bibliometrii. Odpłatnie oferowana jest z kolei możliwość zamówienia skanów lub kserokopii wybranych materiałów.

Od roku akademickiego 2019/2020 UKSW prowadzi „Szkolenie biblioteczno-informacyjne” na platformie e-learningowej Moodle, ukierunkowane na zapoznanie użytkowników z organizacją i zasadami korzystania z zasobów oraz usług systemu biblioteczno-informacyjnego UKSW, a ponadto służące zaprezentowaniu podstawowych informacji na temat sieciowych źródeł i wybranych narzędzi informacyjno-wyszukiwawczych. Szkolenie jest obowiązkowe dla studentów I roku (i ewentualnie innych rozpoczynających studia na UKSW). Ponadto oferowane są (studentom, doktorantom, słuchaczom i pracownikom) bezpłatne szkolenia na temat najnowszych narzędzi informacyjnych (tj. Multiwyszukiwarka EDS, SciVal). Wydział planuje tworzenie w kolejnych latach dalszych kursów e-learningowych i warsztatów stacjonarnych zorientowanych na rozwój kompetencji informacyjnych u kadry i studentów.

UKSW dokonuje okresowych przeglądów swoich zasobów infrastrukturalnych (w zakresie zabezpieczania potrzeb dydaktycznych, naukowych i bibliotecznych) z udziałem prowadzących zajęcia i studentów (stosowną sprawozdawczość koordynuje Ośrodek Badań Jakości Kształcenia UKSW i władze Wydziału, we współdziałaniu z samorządem studentów), a uzyskane wyniki wykorzystuje do planowania i realizacji adekwatnych działań doskonalących (prezentowanych na bieżąco przez Władze Wydziału).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje wszechstronną infrastrukturą, nowoczesnym zapleczem dydaktycznym i naukowym oraz obiektami sportowymi, zapewniając realizację efektów uczenia się przyjętych dla ocenianego kierunku prawo. Stale unowocześniana baza naukowo-dydaktyczna umożliwia efektywne kształcenie, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Dostęp do odpowiedniej infrastruktury (zwłaszcza teleinformatycznej) i materiałów dydaktycznych, stwarza studentom możliwość samodzielnej i/lub zdalnej realizacji zadań wynikających z programu studiów. Uczelnia zapewnia studentom kierunku prawo dostęp do aktualnych i reprezentatywnych zasobów bibliotecznych oraz informacyjnych, w szczególności do literatury wskazanej w sylabusach. Uczelnia systematycznie monitoruje oraz doskonali infrastrukturę dydaktyczną, naukową oraz biblioteczną, a także posiadane i rozbudowywane zasoby edukacyjne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Obiekt przyjazny jest matkom z małymi dziećmi. Budynek *Auditorium Maximum* posiada osobny pokój dla matki z dzieckiem, a sanitariaty wyposażone są w przewijaki dla niemowląt.

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Prawa i Administracji, w ramach którego Uczelnia realizuje oceniany kierunek studiów, prowadzi stałą i wielopłaszczyznową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Interesariusze zewnętrzni są przedstawicielami reprezentującymi zarówno instytucje publiczne jak i podmioty gospodarcze (sądy powszechne, trybunały, prokuraturę, centralne organy administracji publicznej, korporacje prawnicze, towarzystwa ubezpieczeń, banki oraz podmioty sektora prawniczego) z całego kraju.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów jest stale rozwijana. Ma charakter zarówno instytucjonalny jak również indywidualny związany ze współpracą z instytucjami publicznymi i prywatnymi w zakresie kształcenia i prowadzenia badań naukowych. Pracodawcy zgłaszają swoje uwagi, opinie i wnioski Kolegium Dziekańskiemu, które z kolei wykorzystywane są przy modyfikacjach programu studiów. Na wniosek interesariuszy zewnętrznych kierunku prawo zaktualizowano program studiów zgodnie z nowymi osiągnięciami praktyki prawniczej o technologie informacyjne, cyberprzestępczość, prawo gospodarcze i prawo ubezpieczeń.

Rodzaj, liczba i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest wystarczająca dla prawidłowej realizacji procesu kształcenia i zgodna z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany. Jest także spójna z oczekiwaniami pracodawców.

Wielokrotnie zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych postulaty miały realny wpływ na program studiów. Uczelnia dokumentuje okresowe przeglądy programu studiów. Ponadto interesariusze zewnętrzni podejmują liczne inicjatywy związane z rozwojem kompetencji społecznych studentów, takie jak warsztaty, wizyty studyjne czy spotkania w ramach działalności kół naukowych, co ma pozytywny wpływ na poziom osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kolejnym wynikiem zintensyfikowanej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest zaangażowanie do prowadzenia zajęć doświadczonych praktyków przedstawicieli sądownictwa, samorządów prawniczych oraz przedstawicieli podmiotów gospodarczych. Tym samym przedstawiciele praktyków z otoczenia społeczno-gospodarczego, mają wpływ na realizację programu studiów.

Ważnym aspektem w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest organizacja międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych, w których partnerami są: uczelnie krajowe i zagraniczne, instytuty badawcze i inne jednostki naukowe, sądy powszechne, Trybunał Konstytucyjny, kancelarie prawne, stowarzyszenia prawnicze i fundacje, spółki prawa handlowego, korporacje prawnicze, naczelne i centralne organy administracji publicznej.

We współpracy z otoczeniem gospodarczym został zorganizowany w latach 2018-2020 „program stażowy dla Studentów prawa – równe szanse na konkurencyjnym rynku”. W ramach tego projektu płatne staże odbyło 118 studentów czwartego i piątego roku studiów kierunku prawo. Studenci odbywali staże w prestiżowych jednostkach gospodarczych i instytucjach państwowych, między innymi takich jak: Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Finansów, Trybunał Konstytucyjny, Prokuratura Generalna RP, Izba Administracji Skarbowej, PKN Orlen S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A, Instytut Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy, Polski Holding Nieruchomości, ENEA Centrum S.A., oraz w kancelariach prawnych.

Uczelnia organizuje wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi szkolenia ponadprogramowe podnoszące praktyczne kompetencje studentów, mające wpływ na wybór ścieżki kariery. Przykładem jest „Dzień Mediacji”, z udziałem specjalistów z zakresu pozasądowego rozwiązywania sporów, projekt

„Szkoła Bankowości i Finansów”, którego celem jest upowszechnienie wiedzy prawno- ekonomicznej. Ponadto organizowane są również fakultatywne kursy i szkolenia, takie jak: kurs „Introduction to the U.S. Legal System”, prowadzony przez specjalistę amerykańskiego przy współudziale Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta, kursy i zajęcia dydaktyczne w ramach programu „Uniwersytet 2.0”: m.in. Zwalczanie cyberprzestępczości, Zasady prawne działalności inwestycyjnej na Ukrainie, Zamówienia publiczne, Russia's Defense and Foreign Policy, RODO-Ochrona danych osobowych, Prawo prywatne międzynarodowe, Prawo cywilne porównawcze, International Human Rights Law, International Security Problems, China's Defense and Foreign Policy.

Organizacja cyklicznych spotkań z ambasadorami Austrii, Ukrainy, przedstawicielami placówek dyplomatycznych RFN i Francji wpływa również na podnoszenie kompetencji praktycznych studentów. Innym rodzajem kooperacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest udział interesariuszy zewnętrznych w procesie dyplomowania poprzez proponowanie tematów prac dyplomowych, jak również w zakresie udostępniania materiałów do realizacji prac dyplomowych. Przykładem jest współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie i Naczelnym Sądem Administracyjnym. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego organizują również dedykowane studentom prawa wizyty studyjne m.in. w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, gdzie studenci zapoznają się z metodologią pracy sędziego oraz w Ministerstwie Sprawiedliwości - Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości oraz w Departamencie Strategii i Funduszy Europejskich.

Konsekwentnym ogniwem współpracy pracowników i studentów UKSW na kierunku prawo z otoczeniem zewnętrznym jest prowadzenie wspólnych projektów badawczych. We współpracy w konsorcjum z Uniwersytetem Wrocławskim, Wydawnictwem C.H. Beck oraz Naukowym Centrum Prawno-Informatycznym zrealizowany został projekt badawczo-rozwojowy na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa: „Model regulacji jawności i jej ograniczeń w demokratycznym państwie prawnym”. Kolejnym projektem zrealizowanym we współpracy z Wydziałem Nauk Historycznych i Społecznych UKSW jest „System kształcenia prawników a działalność związana ze zwalczaniem przestępczości i pomocą osobom pokrzywdzonym przestępstwami”. Uczelnia prowadzi również współpracę ze Związkiem Powiatów, które przejawia się: prowadzeniem wspólnych badań naukowych, wymianą doświadczeń w zakresie kształcenia i programów studiów, wspólnym uczestnictwem w projektach naukowych, organizowaniem sympozjów, seminariów i konferencji naukowych, wymianą informacji naukowych, publikacji i materiałów dydaktycznych. Innym przykładem jest kooperacja z Ministerstwem Sprawiedliwości służąca korzystaniu z wiedzy eksperckiej i prowadzeniu wspólnych prac badawczych z zakresu przeciwdziałania przestępczości oraz rozwiązywania sporów i ugód mediacyjnych.

We współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego pracownicy i studenci, w ramach funkcjonowania 9 kół naukowych, realizują wiele innych projektów i przedsięwzięć. Studenci przygotowują się do prowadzenia badań naukowych poprzez realizację projektów badawczych, publikację wyników badań naukowych oraz udział w konferencjach naukowych. Przykładem współpracy kół naukowych są m.in. warsztaty „Negocjacje w biznesie - know how” organizowane przez Interdyscyplinarne Koło Naukowe Prawa Korporacyjnego UKSW. Kolejnym przykładem jest współpraca Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości Ministerstwa Sprawiedliwości z kołem Naukowym Prawa Karnego i Procesowego.

Omówiona wyżej współpraca rozwija się także w zakresie doskonalenia programu studiów pod kątem aktualizacji treści kształcenia i przedmiotowych efektów uczenia się, uwzględniających niezbędne na rynku pracy kompetencje i umiejętności absolwentów ocenianego kierunku.

We współpracy z interesariuszami zewnętrznymi Uczelnia organizuje również obowiązkowe praktyki zawodowe, które studenci realizują w instytucjach zgodnych z kierunkiem kształcenia m.in. w: organach administracji rządowej i samorządowej oraz w sądach powszechnych, prokuraturach, kancelariach prawnych, i innych instytucjach czy przedsiębiorstwach, o ile prowadzą one działania związane ze stanowieniem i stosowaniem prawa. Praktyki zawodowe umożliwiają studentom nabycie umiejętności i kompetencji społecznych. Liczba instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe jest wystarczająca, a zakres ich działalności jest w pełni zgodny z kierunkiem kształcenia.

Często zdarza się, iż po odbyciu praktyk zawodowych w danej instytucji późniejsi absolwenci podejmują w niej pracę.

Szeroką współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzi również Biuro Karier UKSW, gdzie beneficjentami wielu inicjatyw są studenci kierunku prawo. Oprócz wcześniej wspomnianej organizacji praktyk studenckich Biuro Karier we współpracy z biznesem organizuje szkolenia interpersonalne, spotkania z pracodawcami, targi pracy, projekty „Wiem, potrafię, działam. Profesjonalizacja usług Centrum Szkoleń i Doradztwa Zawodowego UKSW”, prowadzi bazę pracodawców z ofertami pracy i płatnych staży studenckich, a także oferuje wsparcie dla absolwentów. Mocną stroną kierunku jest zdobywanie przez studentów umiejętności komunikacji interpersonalnej oraz porozumiewania się w procesie podejmowania decyzji prawnych oraz umiejętności i kompetencji z zakresu negocjacji i mediacji.

Interesariusze zewnętrzni uczestniczą również w pracach Studenckiej Uniwersyteckiej Poradni Prawnej oraz w programie Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości Ministerstwa Sprawiedliwości „Pracownia liderów Prawa”, gdzie studenci mają możliwość rozwoju kluczowych kompetencji i kompetencji zawodowych przydatnych na rynku usług prawniczych.

Uczelnia realizuje dla kierunku prawo przeglądy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi dotyczące między innymi oceny poprawności doboru podmiotów zewnętrznych kooperujących z kierunkiem, efektywności dobranych form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Przedstawione powyżej informacje potwierdzają skuteczność przyjętych form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Absolwenci kierunku chętnie są zatrudniani przez pracodawców, gdyż są przygotowani zarówno do odbycia wszelkich rodzajów aplikacji koniecznych do wykonywania zawodów prawniczych, jak i podjęcia pracy w instytucjach publicznych oraz w podmiotach gospodarczych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Organizacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest w pełni skuteczna, sformalizowana i adekwatna do potrzeb kształcenia. Zakres i rodzaj prowadzonej współpracy jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany. Mocną stroną kierunku jest systematyczna analiza zakresu i zasięgu współpracy z pracodawcami.

Liczba instytucji współpracujących z ocenianym kierunkiem jest wystarczająca. Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy skuteczności form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, a ich wyniki wpływają na jakość programu studiów.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest stale poszerzana o różne formy takie jak organizacja staży i praktyk studenckich, krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych, szkoleń, wizyt studyjnych i warsztatów, co ma wpływ na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Istotną rolę na wizytowanym kierunku odgrywa także skuteczne badanie losów absolwentów, którego rezultaty wykorzystywane są do rozwoju i doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Podsumowując na wizytowanym kierunku współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest w pełni adekwatna do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Oceniając umiędzynarodowienie procesu kształcenia, zespół oceniający PKA stwierdza, iż studia prowadzone na kierunku prawo na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie wyróżniają się wysokim stopniem umiędzynarodowienia zarówno w zakresie procesu dydaktycznego, jak i międzynarodowej aktywności naukowej pracowników. Umiędzynarodowienie jest jednym z kluczowych zamierzeń strategii rozwoju UKSW, a w konsekwencji należy do najważniejszych obszarów aktywności Wydziału. Służy ono podwyższaniu jakości kształcenia studentów kierunku prawo. Tu warta podkreślenia jest wymiana zagraniczna realizowana m.in. w ramach programu Erasmus (wyjazdy na semestralne studia i/lub praktyki za granicą oraz analogiczne przyjazdy studentów z uczelni partnerskich, wyjazdy/przyjazdy kadry), a także uczestnictwo w seminariach naukowych, programach letnich (partnerskich uczelni zagranicznych), czy innych wydarzeniach międzynarodowych Wydziału i Uczelni (takich jak np. wykłady profesorów zagranicznych). Wydział jest stroną wielu umów z partnerami europejskimi (w ramach Programu Erasmus+), i pozaeuropejskimi. Studenci kierunku prawo mogą doskonalić swe kompetencje językowe w ramach lektoratów specjalistycznych oraz zajęć oferowanych w językach obcych (zasób progresywny). Z kolei pracownicy Wydziału uczestnicząc w międzynarodowych konferencjach i sympozjach – zdobywają doświadczenie i nawiązują kontakty niezbędne w procesie doskonalenia metod kształcenia studentów i współpracy międzynarodowej. To wszystko przyczynia się do podwyższenia jakości badań naukowych kadry i studentów Wydziału. Na podstawie powyższych informacji należy stwierdzić, iż stwarzane są odpowiednie możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na ocenianym kierunku.

Na osobne podkreślenie zasługuje aktywność Uczelni w zakresie pozyskiwania i wdrażania funduszy zagranicznych i umiędzynarodowionych, co opiera się niejednokrotnie na istniejącym partnerstwie zagranicznym lub wiąże się z budową nowego. Objęcie takimi przedsięwzięciami studentów lub włączenie ich w realizację (składających się na owe przedsięwzięcia) tego typu działań stanowi potwierdzenie właściwego umiędzynarodowienia procesu kształcenia i wpływa korzystnie na realizację efektów uczenia się na kierunku prawo (który podlega przecież postępującej globalizacji i europeizacji). Szczególnie korzystny wpływ mają tu przedsięwzięcia oferujące studentom prawa unikalne możliwości korzystania z dydaktyki włączającej wybitnych naukowców i praktyków zagranicznych, zarówno *ad hoc*, jak i w formule szkół letnich, programów itd. Wskazane przykłady potwierdzają, iż rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia.

Status quo i postęp umiędzynarodowienia kształcenia poddawane są okresowemu ocenianiu. Procedura nie jest sformalizowana bezpośrednio, jednak urzeczywistnia się w sprawozdawczości Władz i przede wszystkim w sprawozdawczości pełnomocnika dziekana właściwego w zakresie współpracy międzynarodowej i pełnomocników właściwych w zakresie programu Erasmus. Ocenę okresową stopnia umiędzynarodowienia kształcenia obiektywizuje i wspomaga *de facto* poddawanie się studentów prawa ocenom jury ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów, wymagających specjalistycznych (prawniczych) umiejętności językowych. Wyniki ocen i przeglądów są na bieżąco analizowane i odpowiednio wykorzystywane w procesie doskonalenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów na kierunku prawo sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Studenci mają możliwość kształcenia się w językach obcych, co stanowi też ofertę skierowaną do studentów zagranicznych. Współpraca partnerska z uczelniami zagranicznymi służy upowszechnianiu nowoczesnych treści i form kształcenia. Dydaktycy kierunku prawo są aktywni na międzynarodowej niwie naukowej (należą do prestiżowych gremiów, publikują w najlepszych światowych wydawnictwach, uczestniczą w ważnych zagranicznych konferencjach i zespołach eksperckich), a ich dorobek włączany jest do procesu kształcenia na ocenianym kierunku prawo.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zasoby biblioteczne z obszaru prawa międzynarodowego publicznego/prawa UE tworzą proporcjonalnie największy zasób opracowań! Dostęp bezpośredni (w bibliotece wydziałowej) czyni z tego ogromny atut w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia, tak na rzecz studentów polskich, jak i z zagranicy.

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie ze strony nauczycieli akademickich. Nauczyciele wspierają studentów m.in. poprzez udostępnianie niezbędnych materiałów dydaktycznych (w tym autorskich skryptów i opracowań), rzetelne informowanie o postępach w nauce oraz udzielanie praktycznych porad i wskazówek. Kontakt z nauczycielami możliwy jest nie tylko podczas zajęć, ale także poza nimi – w formie synchronicznej (konsultacje) i asynchronicznej (poczta e-mail). Terminy konsultacji ogłaszane są podczas zajęć oraz za pośrednictwem stron internetowych. Dyżury odbywają się regularnie i zgodnie z ustalonym harmonogramem, a ich częstotliwość i forma odpowiadają rzeczywistym potrzebom w tym zakresie. Co istotne, nauczyciele pozostają otwarci na możliwość spotkania również poza wyznaczonymi terminami dyżurów.

W celu ułatwienia studentom dostępu do metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia opracowuje i rozpowszechnia niezbędne instrukcje. Instrukcje te przekazywane są w dogodnej dla studentów formie (tekstowej, graficznej, audiowizualnej) oraz we właściwym czasie. Metodyka kształcenia zdalnego omawiana jest podczas zajęć z przedmiotu obowiązkowego *kultura i techniki studiowania* oraz dedykowanych szkoleń. Uczelnia na bieżąco reaguje na zgłaszane problemy techniczne oraz zapewnia pomoc ze strony wykwalifikowanego personelu – pracowników Centrum Systemów Informatycznych. Niezależnie od przyjętej formy kształcenia studenci mają zapewnioną możliwość konsultacji z nauczycielami akademickimi. Obecnie, w związku z wybuchem pandemii COVID-19, rekomendowaną formą takich konsultacji jest forma zdalna, polegająca bądź na wymianie korespondencji, bądź na organizacji spotkań wirtualnych (wideokonferencji). Przyjęte rozwiązania, mimo swego doraźnego charakteru, cechują się wysoką skutecznością i odpowiadają potrzebom studentów. Warto dbać o ich ciągłe doskonalenie, gdyż wiele z nich mogłoby zostać z powodzeniem wykorzystanych w przyszłości.

Studenci wizytowanego kierunku otrzymują wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej oraz do udziału w tej działalności. W ramach programu studiów nabywają umiejętności związane z formułowaniem i analizą problemów, a także doбором metod i narzędzi badawczych. Nauczyciele chętnie dzielą się informacjami na temat prowadzonych przez nich badań naukowych, jak również często zapraszają studentów do udziału w tych badaniach. Istotnym

czynnikiem rozwoju naukowego jest możliwość zaangażowania w prace kół naukowych, których działalność pozostaje pod szczególną opieką Uczelni. Przy Wydziale, w ramach którego Uczelnia prowadzi oceniany kierunek, funkcjonuje aż 9 kół naukowych. Studenci mogą ubiegać się o dofinansowanie działalności związanej m.in. z realizacją projektów badawczych, publikacją wyników badań oraz udziałem w konferencjach naukowych. Istotnym ułatwieniem jest możliwość publikowania w wydawanych przez Jednostkę i recenzowanych czasopismach o zasięgu ogólnopolskim: „Młody Jurysta” oraz „Człowiek w cyberprzestrzeni”. Wymiernym efektem ww. działań jest pokaźna lista publikacji i innych przedsięwzięć naukowych realizowanych przy udziale studentów.

Studenci doceniają fakt, że duża część zajęć prowadzona jest przez specjalistów blisko związanych z rynkiem pracy, posiadających nie tylko wiedzę teoretyczną, ale także bogate doświadczenie zawodowe. Dzięki współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym studenci mogą realizować w instytucjach partnerskich zajęcia dydaktyczne, praktyki, staże, wizyty studyjne i projekty badawcze. Istotnym elementem przygotowania do działalności zawodowej są zajęcia w ramach Studenckiej Poradni Prawnej. W celu ułatwienia dostępu do rynku pracy w Uczelni powołano Biuro Rozwoju Kompetencji (dawn. Biuro Karier). Do zakresu działalności tej jednostki należy m.in. obsługa praktyk zawodowych, prowadzenie doradztwa zawodowego, promowanie przedsiębiorczości, informowanie o rynku pracy i o możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wyszukiwanie i udostępnianie ofert pracy, praktyk i staży, prowadzenie baz danych studentów i absolwentów zainteresowanych znalezieniem pracy, współdziałanie z pracodawcami w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów oraz monitorowanie losów zawodowych absolwentów. W ramach doradztwa zawodowego Biuro zapewnia wsparcie w takich obszarach jak badanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych, planowanie rozwoju zawodowego (coaching kariery), przygotowanie dokumentów aplikacyjnych czy przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych. Biuro organizuje również szkolenia i warsztaty z zakresu umiejętności miękkich, w tym komunikacji werbalnej i niewerbalnej, sztuki autoprezentacji, zarządzania czasem, pracy w zespole czy szeroko pojętej inteligencji emocjonalnej. Wiele spośród nich odbywa się przy udziale pracodawców, co dodatkowo upraszcza proces poszukiwania zatrudnienia. Studenci mogą też liczyć na wszechstronną pomoc w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej – cel ten realizowany jest w ramach rozbudowanego programu pn. „Akademia Przedsiębiorczości”. Ważnym przedsięwzięciem o zasięgu ogólnouczelnianym jest „Dzień Pracodawcy” – niewielkie targi pracy, w ramach których studenci mają możliwość zapoznania się z ofertą potencjalnych pracodawców (np. organów administracji publicznej, służb specjalnych). Informacje na temat działalności Biura, w tym aktualne oferty oraz praktyczne porady i wskazówki, publikowane są za pośrednictwem stron internetowych. Co istotne, wśród udostępnianych ofert nie brakuje propozycji adresowanych do studentów wizytowanego kierunku. Oferowane formy wsparcia cieszą się dużym zainteresowaniem studentów. Studenci są również zachęceni do korzystania z oferty innych instytucji, w tym urzędów pracy i organizacji pozarządowych. Wymiernym efektem ww. działań jest fakt, że studenci i absolwenci wizytowanego kierunku dobrze odnajdują się na rynku pracy, nierzadko rozpoczynając pracę zawodową już podczas pierwszych lat studiów.

Podstawowym mechanizmem motywującym do rozwoju naukowego, artystycznego i sportowego jest świadczenie ustawowe w postaci stypendium rektora. Studenci osiągający wysokie wyniki w nauce mogą również ubiegać się o stypendia z własnego funduszu stypendialnego Uczelni oraz o możliwość kształcenia według indywidualnej organizacji studiów (IOS), polegającej na dostosowaniu programu studiów, w tym planu studiów, do indywidualnych zainteresowań studenta oraz zapewnieniu indywidualnej opieki wybranego nauczyciela akademickiego. Najlepsi studenci mogą ponadto liczyć na różnego rodzaju wyróżnienia i nagrody (np. nagrody za najlepsze prace dyplomowe). Dodatkowo Uczelnia zachęca najlepszych studentów do udziału w zewnętrznych programach stypendialnych (np. stypendium ministra, stypendia Santander Universidades) i grantowych (np. „Diamantowy Grant”). Z przedstawionych informacji wynika, że studenci wizytowanego kierunku wielokrotnie odnosili na tym polu sukcesy. Wskazane mechanizmy dobrze spełniają swoją funkcję.

W ramach systemu pomocy materialnej studenci mają zapewniony dostęp do wszystkich świadczeń finansowanych z budżetu państwa, tj. stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora i zapomóg. Studenci mogą ponadto ubiegać się

o zakwaterowanie w domach studenckich. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się całkowite lub częściowe zwolnienie z opłat za usługi edukacyjne, w tym z czesnego oraz opłat za powtarzanie przedmiotów. Tryb i zasady przyznawania świadczeń ustalane są przez rektora w porozumieniu z samorządem studenckim, a następnie ogłaszane za pośrednictwem stron internetowych Uczelni. W podobny sposób ustalane i ogłaszane są regulacje dotyczące zwolnień z opłat za usługi edukacyjne. Samorząd współdecyduje również o podziale funduszu stypendialnego (dotacji na świadczenia pomocy materialnej). Na wniosek samorządu uprawnienia w zakresie przyznawania stypendiów i zapomóg zostały przekazane komisjom stypendialnym, w których większość składu stanowią studenci. Dodatkowo Uczelnia promuje wśród studentów zewnętrzne formy wsparcia materialnego, takie jak: stypendium ministra, stypendia finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego, kredyty studenckie, dofinansowania z PFRON. Z myślą o studentach dotkniętych skutkami pandemii COVID-19 zwiększono dostępność zapomóg, umożliwiono odroczenie terminów wnoszenia opłat za usługi edukacyjne oraz obniżono wysokość opłat za zamieszkanie w domach studenckich. Zakres oferowanych form wsparcia materialnego jest w pełni zadowalający, zaś przyjęte w tym zakresie zasady i procedury – sprawiedliwe i przejrzyste.

Studentom znajdującym się w szczególnej sytuacji życiowej oferuje się możliwość kształcenia według indywidualnej organizacji studiów (IOS), polegającej na dostosowaniu warunków udziału w zajęciach oraz warunków zaliczania przedmiotów do indywidualnych potrzeb i możliwości studenta. Podstawą ubiegania się o IOS może być np. ciąża, wychowywanie dziecka, studiowanie na więcej niż jednym kierunku studiów, udział w programach mobilności, działalność naukowa lub społeczna, reprezentowanie Uczelni we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej krajowym. Studenci mogą ponadto ubiegać się o udzielenie urlopu od zajęć lub urlopu od zajęć z możliwością zaliczania wybranych przedmiotów. Z przedstawionych statystyk wynika, że studenci wizytowanego kierunku korzystają z ww. form indywidualizacji procesu kształcenia.

Z myślą o studentach pierwszego roku organizowane są spotkania informacyjne i szkolenia. Elementem programu studiów jest przedmiot obowiązkowy *kultura i techniki studiowania*, w ramach którego nowo przyjęci studenci zapoznają się z zasadami organizacji procesu kształcenia, prawami i obowiązkami studenta, dostępnymi formami wsparcia, technikami efektywnego uczenia się (w tym metodyką kształcenia zdalnego), ofertą samorządu studenckiego i organizacji studenckich oraz zagadnieniami związanymi z bezpieczeństwem i równym traktowaniem. Kurs prowadzony jest w formie konwersatorium przy aktywnym udziale przedstawicieli samorządu studenckiego.

Systemem wsparcia objęci są również uczestnicy programów mobilności studenckiej, w tym studenci zagraniczni (przyjezdni). W tym celu w Uczelni powołano m.in. Dział Współpracy Międzynarodowej oraz koordynatorów programu Erasmus+. Ważną rolę odgrywa również uczelniany oddział organizacji Erasmus Student Network (ESN), którego działalność koncentruje się wokół wsparcia studentów zagranicznych oraz upowszechniania lokalnej kultury i tradycji. Jednym z kluczowych projektów ESN jest program „Mentor”, w ramach którego studenci zagraniczni są „parowani” ze studentami polskimi, którzy następnie opiekują się nimi przez cały okres pobytu w Polsce.

Szczególne formy wsparcia dedykowane są studentom z niepełnosprawnościami. Za koordynację działań w tym zakresie odpowiada Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością. Dobór form i metod adaptacji procesu kształcenia uzależniony jest przede wszystkim od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Narzędziem wykorzystywanym do diagnozowania potrzeb edukacyjnych są indywidualne konsultacje. Pod uwagę brane są również wskazania zawarte w orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności. Studentom z niepełnosprawnością oferuje się możliwość kształcenia według indywidualnej organizacji studiów (IOS) oraz dostosowania form zaliczeń i egzaminów. Dostosowaniem objęte są również lektoraty, praktyki zawodowe i zajęcia WF. Uczelnia zapewnia ponadto możliwość zatrudniania indywidualnych asystentów i tłumaczy języka migowego, korzystania z pomocy psychologicznej i pedagogicznej, adaptacji materiałów dydaktycznych, wypożyczania urządzeń wspomagających, korzystania ze specjalistycznego oprogramowania oraz finansowania innych form wsparcia dedykowanych studentom z niepełnosprawnościami. Aktualnie z Biurem współpracuje 2 asystentów dydaktycznych, 2 tłumaczy języka migowego, 1 psycholog i 1 pedagog. Uprawnieni studenci mogą pobierać świadczenie ustawowe w postaci stypendium dla osób niepełnosprawnych.

Wysokość świadczenia uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności potwierdzonego stosownym orzeczeniem. Dodatkowo, w ramach wyrównywania szans edukacyjnych, Uczelnia realizuje przedsięwzięcia o charakterze informacyjnym, integracyjnym i edukacyjnym, w tym szkolenia, warsztaty i kampanie społeczne. Adresatami tych działań są wszyscy członkowie społeczności akademickiej. Z dedykowanej oferty szkoleniowej korzystać mogą nauczyciele akademicy oraz pracownicy administracyjni. Zadania związane ze wsparciem studentów z niepełnosprawnościami finansowane są ze środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa. Poczynione ustalenia uzasadniają stwierdzenie, że studentom z niepełnosprawnościami stworzono warunki do pełnego udziału w procesie kształcenia.

W sprawach związanych z funkcjonowaniem Uczelni, w tym organizacją procesu kształcenia, studentom przysługuje prawo składania skarg i wniosków. Skargi i wnioski mogą być składane ustnie, pisemnie lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Ich adresatami mogą być zarówno władze Uczelni lub Wydziału, jak i kierownicy jednostek administracji czy organy samorządu studenckiego. Studenci mają możliwość spotkania się z władzami Uczelni lub Wydziału po wcześniejszym umówieniu się. W następstwie złożenia skargi lub wniosku przeprowadzane jest wewnętrzne postępowanie wyjaśniające. Zasadą jest dążenie do ugodowego załatwiania spraw. Odpowiedzi udzielane są bez zbędnej zwłoki, w oczekiwanej przez studenta formie. Sprawy, w których doszło do naruszenia przepisów prawa lub zasad etyki zgłaszane są organom ścigania lub kierowane na drogę postępowania dyscyplinarnego. W skład komisji dyscyplinarnych wchodzi studenci delegowani przez organy samorządu studenckiego. Bieżące problemy omawiane są podczas cyklicznych spotkań z udziałem przedstawicieli samorządu studenckiego i władz Uczelni. W celu zwiększenia przejrzystości systemu skarg i wniosków warto rozważyć udostępnienie na stronach internetowych zbioru podstawowych informacji na temat obowiązujących w tym zakresie procedur.

Uczelnia prowadzi działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom. Trzon ww. działań tworzą różnego rodzaju spotkania i szkolenia, spośród których większość dedykowana jest studentom pierwszego roku. Zagadnienia związane z bezpieczeństwem i równym traktowaniem są również omawiane w ramach obowiązkowego przedmiotu *kultura i techniki studiowania*. Co więcej, każdy student zobowiązany jest do odbycia wymaganego przepisami prawa szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny kształcenia (BHK). Ważnym instrumentem oddziaływania na członków społeczności akademickiej jest wprowadzona w Uczelni polityka antymobbingowa. W razie potrzeby Uczelnia zapewnia lub ułatwia studentom dostęp do bezpłatnej pomocy psychologicznej i prawnej. Za organizację wsparcia psychologicznego odpowiada Biuro Rozwoju Kompetencji oraz Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Konsultacje prowadzone są także w formie zdalnej, co istotnie podwyższa ich dostępność – zwłaszcza w dobie pandemii COVID-19.

Obsługą administracyjną większości spraw studenckich zajmuje się dziekanat. Bezpośrednią pomoc zapewniają również powoływani spośród nauczycieli opiekunowie (np. opiekun roku, koordynator programu Erasmus+) oraz jednostki administracji uczelnianej (np. Centrum Wsparcia Studenta, Dział Pomocy Materialnej, Dział Współpracy Międzynarodowej, Biuro Rozwoju Kompetencji, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami). Władze Uczelni dbają o rozwój kompetencji kadry wspierającej proces uczenia się i w tym celu kierują pracowników na szkolenia i kursy dokształcające (np. z zakresu ochrony danych osobowych, postępowania administracyjnego, obsługi narzędzi informatycznych). Funkcję pośrednika w kontaktach z administracją pełnią organy samorządu studenckiego. Procesy związane z obsługą toku studiów zostały poddane kompleksowej informatyzacji poprzez wdrożenie systemu USOS. System spełnia funkcję indeksu elektronicznego i umożliwia studentom zdalny dostęp do usług związanych z procesem kształcenia, w tym: monitorowanie przebiegu studiów, wyświetlanie wyników egzaminów i zaliczeń, wyświetlanie informacji o płatnościach i świadczeniach pomocy materialnej, otrzymywanie powiadomień i komunikatów, wysyłanie i odbieranie korespondencji, wypełnianie ankiet. System wspomaga też proces dyplomowania. Na stronach internetowych Wydziału zamieszczono wzory podań dot. toku studiów. Godziny pracy oraz formy kontaktu z administracją są adekwatne do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym studentów kształcących się w formie niestacjonarnej. Poza

godzinami pracy podania mogą być składane także za pośrednictwem wrzutowej skrzynki nadawczej. Dużym ułatwieniem, zwłaszcza w kontekście ograniczeń spowodowanych pandemią COVID-19, jest możliwość składania podań za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Ułatwienie to nie dotyczy jednak spraw wymagających wydania decyzji administracyjnej, w tym spraw stypendialnych, a w każdym razie – Uczelnia nie informuje studentów o takiej możliwości (na stronie internetowej Działu Pomocy Materialnej widnieje informacja, że wnioski należy składać osobiście lub za pośrednictwem Poczty Polskiej). Biorąc pod uwagę aktualną sytuację, warto rozważyć szersze wykorzystanie istniejących rozwiązań informatycznych, w tym elektronicznej skrzynki podawczej w ramach systemu ePUAP oraz odpowiednich modułów systemu USOS – tym bardziej, że oba te systemy czynią zadość wymogom przewidzianym w *Kodeksie postępowania administracyjnego*. Od decyzji wydawanych w indywidualnych sprawach studentów służy odwołanie do Rektora. Jakość obsługi administracyjnej oraz kompetencje kadry wspierającej proces uczenia się należy ocenić pozytywnie.

Studenci Uczelni tworzą samorząd studencki. Samorząd działa za pośrednictwem swoich organów, a jego struktura odpowiada strukturze Uczelni (szczebel uczelniany i szczebel wydziałowy). Organy samorządu stoją na straży praw studenta oraz reprezentują studentów przed władzami Uczelni, w tym występują z różnego rodzaju wnioskami i opiniami, delegują przedstawicieli do organów i ciał kolegialnych Uczelni oraz współdziałają z władzami Uczelni w zakresie zarządzania Uczelnią, zapewniania jakości kształcenia oraz rozwoju i doskonalenia wsparcia studentów. Oprócz tego samorząd prowadzi na terenie Uczelni działalność kulturalną i integracyjną. Wybór organów samorządu studenckiego oraz przedstawicieli studenckich do organów i ciał kolegialnych Uczelni następuje w trybie i na zasadach określonych w regulaminie samorządu studenckiego. Przedstawiciele studentów wchodzi w skład Senatu Uczelni, w którym stanowią nie mniej niż 20% składu. Studenci reprezentowani są także m.in. w Radzie Uczelni, Radzie Wydziału, komisjach uczelnianych i wydziałowych, komisjach stypendialnych oraz komisjach dyscyplinarnych. Przy wsparciu Uczelni samorząd uczestniczy ponadto w działalności Parlamentu Studentów RP, w tym regularnie deleguje swoich przedstawicieli na zjazdy i konferencje krajowe, co sprzyja wymianie doświadczeń oraz integracji środowiska studenckiego. Uczelnia zapewnia samorządowi studenckiemu niezbędne wsparcie materialne, w tym infrastrukturę i środki finansowe, którymi samorząd dysponuje w ramach swojej działalności. Samorząd posiada dostęp do pomieszczeń oraz niezbędnych urządzeń i materiałów biurowych. Posiada także własny budżet, ustalany corocznie w porozumieniu z władzami Uczelni. Wzajemne relacje oparto na zasadzie dialogu i partnerstwa, co sprzyja rozwojowi kultury organizacyjnej i wpływa korzystnie na jakość kształcenia. Studenci mogą korzystać z gwarantowanej przez ustawę swobody zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich. W Uczelni funkcjonuje wiele organizacji studenckich o zróżnicowanym profilu działalności (np. NZS, ESN, AZS, ELSA). Szczególną ich kategorię stanowią natomiast koła naukowe. Uczelnia zapewnia organizacjom studenckim odpowiednie wsparcie merytoryczne, organizacyjne i finansowe, w tym swobodny dostęp do infrastruktury oraz profesjonalną opiekę nauczycieli akademickich. Zarówno zakres oferowanego wsparcia, jak i dobór jego form należy zatem ocenić pozytywnie.

Studenci wizytowanego kierunku chętnie angażują się w działalność społeczną (organizacyjną), w tym działalność samorządu studenckiego, uczelnianych organizacji studenckich oraz Parlamentu Studentów RP, co znajduje odzwierciedlenie w liczbie, skali i różnorodności realizowanych przez nich projektów, jak również w sukcesach odnoszonych na szczeblu krajowym. Atrakcyjność tego typu działalności podnosi fakt, że jest ona doceniana i wspierana przez Władze Uczelni. Władze są żywo zainteresowane efektami działalności studenckiej, które nierzadko są dla nich powodem do dumy. Dobrym tego świadectwem jest eksponowanie dokonań studentów w kanałach informacyjnych Uczelni. Pewne zdziwienie może budzić fakt, że osiągnięcia organizacyjne nie stanowią obecnie podstawy do przyznawania nagród i wyróżnień. Należy jednak zauważyć, że związany z nimi wysiłek Władze Uczelni starają się wynagradzać z wykorzystaniem innych dostępnych środków, takich jak usprawiedliwianie nieobecności na zajęciach (zwłaszcza tych spowodowanych udziałem w posiedzeniach organów i ciał kolegialnych Uczelni) czy przychylne spojrzenie na kwestię

indywidualizacji procesu kształcenia. Niemniej – warto zastanowić się, czy tego typu osiągnięcia nie powinny zostać objęte systemem premiowania.

Wsparcie studentów podlega okresowym przeglądom. Głównym źródłem informacji zwrotnej są przedstawiciele samorządu studenckiego, którzy pozostają w bezpośrednim kontakcie z Władzami rektorskimi i dziekańskimi, a także reprezentują studentów w organach i ciałach kolegialnych Uczelni. Narzędziem wykorzystywanym do monitorowania wsparcia studentów są również spotkania otwarte, indywidualne konsultacje oraz system skarg i wniosków. Niejasny jest natomiast los badań ankietowych prowadzonych w ramach wspomnianego w raporcie samooceny cyklu „Studenci o funkcjonowaniu swojej uczelni”. Wypada bowiem zauważyć, że ostatni raport z tych badań (a przynajmniej ostatni, który został opublikowany) dotyczy roku akademickiego 2016/2017. Warto rozważyć kontynuację tego typu badań – zwłaszcza, że obejmowały one swoim zakresem różnorodne aspekty wsparcia studentów i jako takie mogły stanowić dodatkowe, cenne źródło informacji. Nie zmienia to faktu, że władze Uczelni pozostają otwarte na zgłaszane przez studentów uwagi i postulaty oraz sprawnie reagują na zidentyfikowane w ten sposób problemy. Nie ma również żadnych wątpliwości, że wyniki okresowych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących, w dowód czego przedstawiono konkretne przykłady. Stosowane w tym obszarze rozwiązania należy więc ocenić jako adekwatne i skuteczne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne i przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Motywuje ponadto studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Wprowadzenie do programu studiów przedmiotu obowiązkowego *kultura i techniki studiowania*, w ramach którego nowoprzyjęci studenci zapoznają się m.in. z zasadami organizacji procesu kształcenia, prawami i obowiązkami studenta, dostępnymi formami wsparcia, technikami efektywnego uczenia się (w tym metodyką kształcenia zdalnego), ofertą samorządu studenckiego i organizacji studenckich oraz zagadnieniami związanymi z bezpieczeństwem i równym traktowaniem.
2. Zapewnienie studentom dostępu do bezpłatnej pomocy psychologicznej w ramach jednostek wewnątrzuczelnianych (Biura Rozwoju Kompetencji, Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami) oraz dostosowanie form świadczenia tej pomocy do ograniczeń związanych z wybuchem pandemii COVID-19 (prowadzenie konsultacji w formie zdalnej).

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji oraz osiągniętych rezultatach w różnych miejscach witryny internetowej Uczelni, Wydziału Prawa i Administracji oraz za pośrednictwem systemu USOSweb.

Sposób rozmieszczenia i uporządkowania informacji nie w pełni sprzyja łatwemu jej wyszukaniu i zapoznaniu się z nią. Szczególnie dotyczy to informacji o programie studiów. Część informacji o programie studiów jest zamieszczona na stronie głównej Wydziału (harmonogramy realizacji programu studiów – dawniej plany studiów), natomiast informacje o efektach uczenia się zakładanych dla poszczególnych zajęć, treściach programowych i pozostałych elementach są zamieszczone w katalogu ECTS, do którego odesłanie jest zamieszczone na stronie Wydziału. Katalog ECTS umożliwia wyświetlenie informacji o programie studiów na kierunku prawo (studia stacjonarne i niestacjonarne) oraz opisu poszczególnych zajęć w formie sylabusów, ale tylko do 3. roku studiów i bez informacji o dacie ostatniej aktualizacji. Z kolei w katalogu systemu USOSweb informacja o zajęciach (cele, efekty uczenia się, metody kształcenia, sprawdzania i oceniania efektów uczenia się) jest aktualna, ale sposób jej prezentacji jest mało przyjazny dla różnych grup odbiorców, jak np. kandydatów na studia, pracodawców.

Ponadto, poza informacją o przedmiotach ogólnouczelnianych (na stronie głównej UKSW), wybieranych przez studentów w ramach co najmniej 5 pkt. ECTS z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, brak jest informacji o ofercie przedmiotów fakultatywnych dla kierunku prawo. W planie studiów jest jedynie zawarta informacja o tym, że w danym semestrze należy zrealizować przedmioty fakultatywne, którym przyporządkowano określoną liczbę ECTS.

Rozproszenie informacji o programie studiów w różnych miejscach, zamieszczanie niekompletnej informacji w niektórych z tych miejsc (katalog ECTS), brak informacji o niektórych elementach programu studiów (przedmioty fakultatywne) brak daty ostatniej aktualizacji (katalog ECTS) wywołuje u odbiorcy informacji niepewność, co do jej kompletności i aktualności. W celu usunięcia tej niepewności rekomenduje się udoskonalenie publicznie dostępnej informacji o programie studiów i umieszczenie kompletnej, aktualnej oraz łatwej w odbiorze dla wszystkich grup odbiorców informacji w jednym miejscu, jak również informowanie o dacie aktualizacji informacji.

Informacja o programie studiów, warunkach jego realizacji oraz osiągniętych rezultatach nie jest dostępna dla odbiorców o specjalnych potrzebach. Wprawdzie witryna internetowa Uczelni jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, jednak dotyczy to tylko jej części, przede wszystkim strony głównej, bo np. strona Biura ds. Osób z Niepełnosprawnością zapewnia wyłącznie możliwość powiększenia tekstu. Witryna Wydziału Prawa i Administracji nie jest dostępna cyfrowo dla osób z niepełnosprawnością. W trakcie wizytacji uzyskano informację, iż w listopadzie 2020 rozpoczną się prace nad rozbudową witryny internetowej i jej pełnym dostosowaniem do potrzeb odbiorców o specjalnych potrzebach. W związku z tym rekomenduje się jak najszybsze zakończenie tych prac i zapewnienie pełnej dostępności cyfrowej osobom z niepełnosprawnością w celu stworzenia im – także w zakresie publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach – możliwości równego i pełnego udziału w procesie przyjmowania na Uczelnię, kształceniu oraz prowadzeniu działalności naukowej.

Monitorowanie dostępu do informacji dotyczących spraw studenckich przez stronę internetową było prowadzone przez Ośrodek Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji w ramach badania opinii studentów „Studenci o funkcjonowaniu swojej uczelni”. Ostatni raport z badań zamieszczony w witrynie internetowej Uczelni jest dostępny za rok 2016/2017. Badanie to jest jednak ograniczone wyłącznie do studentów, nie są uwzględnione inne grupy odbiorców, zaś wyniki są prezentowane wyłącznie w odniesieniu do poszczególnych wydziałów i prezentują wyłącznie ogólny stopień zadowolenia, bez

odniesień do oceny przez odbiorców kluczowych cech jakości informacji, jak np. aktualność, rzetelność, zrozumiałość. W związku z tym, biorąc pod uwagę opisane wyżej uchybienia w zapewnianiu publicznego dostępu do informacji, rekomenduje się udoskonalenie zakresu i zasięgu monitorowania publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji, z uwzględnieniem specyfiki kierunku prawo oraz wszystkich potencjalnych grup odbiorców tej informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

W podstawowym zakresie zapewniony jest publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji oraz osiąganych rezultatach w różnych miejscach witryny internetowej Uczelni, Wydziału Prawa i Administracji oraz za pośrednictwem systemu USOSweb. Publikowana informacja jest jednak rozproszona w różnych lokalizacjach na stronie, bez zapewnienia odpowiednich połączeń pomiędzy poszczególnymi elementami informacji dotyczącymi tego samego aspektu, a także nie zawsze kompletna. Publicznie dostępna informacja jest niedostępna cyfrowo dla osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia w bardzo ograniczonym stopniu monitoruje publiczny dostęp do informacji, prowadzone badania obejmują bowiem tylko studentów jako odbiorców informacji i pozwalają wyłącznie na zdiagnozowanie ogólnego poziomu zadowolenia, zaś wyniki dotyczą poszczególnych wydziałów, a nie kierunków studiów. Ponadto ostatnie wyniki dotyczą roku akademickiego 2016/2017.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia w Uczelni są odpowiedzialni Prorektor ds. studenckich, Dziekan, prodziekani, kierownicy kierunków, a także Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja Dydaktyczna (WKD) i Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK). W zarządzeniu nr 49/2015 Rektora UKSW z dnia 15 października 2015 r. określone zostały kompetencje WKJK oraz WKD, odnoszą się one jednak do zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w jednostce, nie zawierają natomiast klarownych informacji dotyczących odpowiedzialności za nadzór merytoryczny organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem prawo oraz za zapewnienie jakości kształcenia na tym kierunku.

W trakcie wizytacji wyjaśniono, iż Wydział znajduje się w okresie przejściowym w sprawach związanych z określeniem zakresu odpowiedzialności poszczególnych osób i ciał za nadzór merytoryczny organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem prawo oraz za zapewnienie jakości kształcenia na tym kierunku. Ramy działania są nadal wyznaczone przez zasady zawarte w uczelnianej Księdze procedur jednak ze względu na to, że Księga ta pochodzi z roku 2013, utworzony został zespół do spraw jej aktualizacji.

Zespół dokonujący przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku prawo jest powoływany przez Dziekana. Ostatni kompleksowy przegląd programu był dokonany przy okazji zmian, które należało

wprowadzić do programu studiów w wyniku wejścia w życie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zespół oceniający, biorąc pod uwagę zmiany organizacyjne w Uczelni i na Wydziale, rekomenduje jak najszybsze zakończenie prac nad aktualizacją Księgi procedur oraz określenie w sposób przejrzysty kompetencji i zakresu odpowiedzialności za ewaluację i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku prawo, z uwzględnieniem udziału przedstawicieli różnych grup interesariuszy – nauczycieli akademickich, studentów oraz pracodawców – w zapewnianiu i doskonaleniu jakości

W Uczelni zostały określone – w uchwale Nr 14/2020 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia oraz planowania zajęć dydaktycznych – formalne procedury dotyczące zatwierdzania, zmian oraz wycofania programu studiów. Należy jednak zauważyć, że w Księdze procedur jakości kształcenia UKSW, będącej załącznikiem do zarządzenia Rektora UKSW z roku 2013 zawarta jest „Procedura zatwierdzania programu kształcenia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia”, która to procedura, ze względu na rok przyjęcia Księgi, nie odpowiada pod względem formalnym i merytorycznym obowiązującym obecnie regulacjom prawnym dotyczącym ustalania programu studiów (nb. stosowana jest w niej także, podobnie jak w całej Księdze, niepoprawna terminologia, np. w Księdze występuje termin „program kształcenia” zamiast „program studiów”, „poziom kształcenia” zamiast „poziom studiów” itd.) oraz zasadom przyjętym we wzmiankowanej wyżej uchwale nr 14/2020. Rekomenduje się jak najszybsze dostosowanie Księgi procedur do przepisów prawa ogólnie obowiązującego oraz obowiązującej terminologii, a także wewnętrznych regulacji uczelnianych.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Program studiów na kierunku prawo podlega monitorowaniu w zakresie zakładanych efektów uczenia się, metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, oferty przedmiotów do wyboru (analizowane jest zainteresowanie studentów określonymi zagadnieniami i przedmiotami, w celu zapewnienia zgodności oferty do wyboru z oczekiwaniami studentów), natomiast dane dostępne w systemach uniwersyteckich (głównie w systemie USOS) są wykorzystywane do analizy wyników nauczania w bardzo ograniczonym stopniu.

Monitorowane są wyniki nauczania z przedmiotów, w przypadku których obserwowany jest niski odsetek zdawalności. W odniesieniu do takich przedmiotów są podejmowane działania, w celu ustalenia przyczyn niskiej zdawalności i poszukiwania rozwiązań np. w odniesieniu do jednego z przedmiotów opracowano nowy program pozwalający na podział zakresu przedmiotu na mniejsze jednostki treściowe, co pozwoliło na ograniczenie złożoności materiału do opanowania do egzaminu.

W monitorowaniu i ewaluacji programu studiów biorą udział nauczyciele akademicki reprezentujący różne dziedziny prawa oraz studenci i pracodawcy, wykorzystywane są także wyniki analiz dokonywanych na poziomie ogólnouczelnianym np. wyniki badań absolwentów. Należy jednak zauważyć, że na stronie Ośrodka Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji, prowadzącego badania na poziomie ogólnouczelnianym mające na celu m.in. ocenę funkcjonowania Uczelni przez studentów, doktorantów, nauczycieli akademickich, pracowników niebędących nauczycielami, najnowsze raporty pochodzą z roku 2018, zatem przydatność raportów ogólnouczelnianych do monitorowania jakości kształcenia na kierunku prawo jest niewielka.

Na kierunku prawo prowadzone są w podstawowym zakresie działania zmierzające do zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Działania te jednak mają raczej charakter oddolny lub są wywoływane przez okoliczności zewnętrzne, takie np. jak zmiana obowiązującego prawa dotyczącego kształcenia na poziomie wyższym. W związku z tym zespół oceniający rekomenduje wprowadzenie na kierunku prawo rozwiązań sprzyjających koordynacji i systematyczności działań związanych z zapewnieniem i doskonaleniem jakości kształcenia, a także nadanie systemowego charakteru udziałowi przedstawicieli wszystkich grup interesariuszy w procesach zapewnienia jakości. Zespół oceniający rekomenduje także objęcie programu studiów i osiągniętych rezultatów ewaluacją

kompleksową oraz uwzględnienie w monitorowaniu i ewaluacji programu studiów nie tylko zakładanych efektów uczenia się metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, czy oferty przedmiotów do wyboru, ale także treści programowych, metod kształcenia, systemu ECTS, praktyk zawodowych, jak również wykorzystanie w procesie ewaluacji danych dotyczących wyników nauczania, ocen prac etapowych i dyplomowych, retencji studentów, terminowości kończenia studiów, dostępnych w systemach uczelnianych. Warto także uwzględnić w podejmowanych działaniach na rzecz doskonalenia jakości kształcenia kompleksową ocenę i doskonalenie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wprowadzonego w bardzo szerokim zakresie ze względu na sytuację epidemiczną. Podjęcie rekomendowanych działań pozwoli na uzyskanie pełnej dojrzałości i większej skuteczności prowadzonych obecnie prac na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości na kierunku prawo.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem prawo, w tym nad zapewnieniem i doskonaleniem jakości kształcenia, jak również określenie zakresu kompetencji poszczególnych osób i ciał w tym względzie są w trakcie zmian. Niemniej jednak na kierunku prawo, w podstawowym zakresie, realizowane są – przy zaangażowaniu różnych grup interesariuszy – nauczycieli akademickich, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych – działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, mające na celu doskonalenie programu studiów, szczególnie w zakresie zakładanych efektów uczenia się, metod sprawdzania i oceniania efektów osiągniętych przez studentów oraz oferty przedmiotów do wyboru. Wyniki tych działań są wykorzystywane w przebudowie i ulepszaniu programu studiów. Działania te wymagają podniesienia poziomu ich kompleksowości oraz stopnia skoordynowania. Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury, uporządkowania i ujednolicenia wymagają w tym względzie regulacje ogólnouczelniane, tj. aktualna uchwała Senatu UKSW oraz w części zdezaktualizowana Księga procedur jakości kształcenia. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Jakość kształcenia na kierunku prawo jest poddawana cyklicznej ocenie zewnętrznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

1. Sformułowanie misji i strategii Wydziału nastąpiło na początku roku akad. 2012/2013, jednakże instytucje wewnątrzwydziałowe oraz instrumenty proceduralne realizacji celów strategicznych określonych w dokumencie zostały częściowo uruchomione jeszcze przed formalnym zatwierdzeniem dokumentu określającego misję i strategię. Są zatem podstawy do uznania, że założona koncepcja kształcenia na kierunku „prawo” jest zgodna z misją Uczelni oraz z misją i celami strategicznymi Wydziału na lata 2012-2016. Pozytywnie należy ocenić innowacyjność oraz elastyczność oferty kształcenia, zwłaszcza w świetle wdrożonego z początkiem roku akad. 2012/2013 programu „Business Law” oraz zadań sformułowanych w ramach celu strategicznego nr 3. Należy jednak zaznaczyć, że Wydział znajduje się na początku wdrażania strategii, w związku z czym rezultaty tych działań można będzie ocenić dopiero za kilka lat.

Zalecenie zostało zrealizowane. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku prawo prowadzonym przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie są zgodne z „*MISJĄ I STRATEGIĄ Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na lata 2014-2020*”, stanowiącą Załącznik do Uchwały nr 32/2014 Senatu UKSW z dnia 20 marca 2014 r. (zmienionej Uchwałą nr 139/2014 z dnia 30.10.2014).

2. Należy pozytywnie ocenić aktualny stan działań Władz Wydziału w zakresie włączania interesariuszy wewnętrznych w proces kreowania koncepcji kształcenia na kierunku „prawo”. Konieczne jest jednak zaznaczenie, że udział studentów i kadry akademickiej w tym procesie powinien zostać wzmocniony, zaś udział interesariuszy zewnętrznych powinien ulec instytucjonalizacji zarówno na etapie kształtowania treści programowych, jak też monitorowania efektywności przyjętych rozwiązań programowych.

Zalecenie zostało zrealizowane. Koncepcja i cele kształcenia zostały określone prawidłowo, we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w szczególności ze studentami i z pracodawcami, w sposób uwzględniający potrzeby zgłaszane przez tych interesariuszy.

Organizacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest w pełni skuteczna, sformalizowana i adekwatna do potrzeb kształcenia. Wyniki okresowych przeglądów skuteczności form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi wpływają na jakość programu studiów.

3. Sformułowanie efektów kształcenia w programie studiów realizowanym od roku akad. 2012/2013 należy uznać za zasadniczo poprawne, zrozumiałe i pozwalające na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji. Stwierdzone mankamenty (zbyt duża liczba oraz szczegółowość opisu niektórych efektów szczegółowych zawartych w sylabusach/kartach przedmiotu) mogą zostać usunięte przy planowanym w bieżącym roku akademickim przeglądzie programów kształcenia realizowanych na kierunku „prawo”.

oraz

Zaproponowane sposoby weryfikacji osiągnięć studentów spełniają warunki obiektywnej oceny. Należy jednak zauważyć, że w odniesieniu do niektórych przedmiotów zestawy szczegółowych efektów kształcenia są bardzo rozbudowane (także w odniesieniu do umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych), zaś proponowane sposoby weryfikacji tych efektów są relatywnie

niewystarczające i koncentrują się głównie na weryfikacji wiedzy. Dotychczasowe formy sprawdzania wiedzy (w odniesieniu do rozwiązań programowych realizowanych na starszych rocznikach studentów) są - w opinii studentów - sprawiedliwe i obiektywne.

Zalecenie zostało zrealizowane. Kierunkowe efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

4. Co do kwestii udziału interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu struktury efektów kształcenia, (...) należy stwierdzić, że do tej pory ich udział nie był zbyt duży oraz zinstytucjonalizowany, choć podejmowane były działania w tej materii (m. in. zostały przeprowadzone ankiety wśród wybranych interesariuszy zewnętrznych, mające na celu zbadanie ich opinii co do pożądanych treści programowych oraz efektów kształcenia).

oraz

Udział interesariuszy zewnętrznych nie jest jednak dotąd zinstytucjonalizowany, chociażby w postaci Rady Konsultacyjno-Programowej jako organu doradczego Dziekana i Rady Wydziału, w skład którego wchodziłoby przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Należy przy tym podkreślić, że Władze Wydziału nie zidentyfikowały dotąd wystarczająco precyzyjnie grona interesariuszy zewnętrznych z uwagi na przyjętą misję i strategię Wydziału, a także sylwetkę absolwenta i koncepcję kształcenia na kierunku „prawo” i na innych kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale.

Zalecenie zostało zrealizowane. Organizacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest w pełni skuteczna, sformalizowana i adekwatna do potrzeb kształcenia. Liczba instytucji współpracujących z ocenianym kierunkiem jest wystarczająca. Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy skuteczności form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, a ich wyniki wpływają na jakość programu studiów. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest stale poszerzana o różne formy takie jak organizacja staży i praktyk studenckich, krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych, szkoleń, wizyt studyjnych i warsztatów, co ma wpływ na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

5. Podsumowując należy stwierdzić, że w ocenianej jednostce zostały spełnione warunki organizacyjne i programowe indywidualizacji kształcenia zarówno dla studentów stacjonarnych, jak też niestacjonarnych. Konieczne jest kontynuowanie procesu dostosowywania budynków istotnych dla realizacji procesu dydaktycznego i obsługi administracyjnej studentów do potrzeb i możliwości studentów niepełnosprawnych, zwłaszcza niepełnosprawnych ruchowo (choć należy zaznaczyć i pozytywnie ocenić inicjatywy Władz Wydziału zmierzające do jak najlepszej obsługi studentów niepełnosprawnych w istniejących uwarunkowaniach i ograniczeniach lokalowych).

Zalecenie zostało zrealizowane. Władze UKSW i Wydziału prowadzą politykę dostępności ukierunkowaną zwłaszcza na osoby z niepełnosprawnością, o czym świadczą m.in. uzyskane certyfikaty (w budynkach 21 i 23 oznaczenia drzwi dla osób niewidomych, pojemne windy, podjazdy, toalety dostosowane na potrzeby osób niepełnosprawnych, tekstowa wersja stron www dla osób niewidomych i innych, a w budynku nr 17, wobec obiektywnych deficytów technicznych, funkcjonuje z powodzeniem pakiet rozwiązań alternatywnych). UKSW realizując projekt „Uczelnia dostępna” doskonalą odpowiednio posiadaną infrastrukturę (w szczególności budynek nr 17 po zakończeniu trwającego w nim remontu otrzyma pełne dostosowanie). Stosowane są także metody dydaktyczne umożliwiające dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

6. Część nauczycieli akademickich zgłosiła krytyczne uwagi dotyczące testowej formy egzaminów. Nie powinny one być traktowane jako wyłączny i wystarczający sposób sprawdzania osiągnięć studentów.

Zalecenie zostało zrealizowane. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne, specyficzne i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się oraz umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Efekty z zakresu wiedzy są weryfikowane zazwyczaj w formie egzaminów pisemnych, testów, esejów, pytań otwartych, prac zaliczeniowych, odpowiedzi ustnych i obserwacji studentów. Efekty z zakresu umiejętności są weryfikowane poprzez analizy studium przypadku, rozwiązywanie kasusów, sporządzanie projektów, rozmowę ze studentami, prezentacje. Efekty z zakresu kompetencji społecznych są weryfikowane przez ocenę ciągłą, projekty, prezentacje, ocenę pracy w grupie. Osiąganie efektów uczenia się jest dokumentowane poprzez różnego rodzaju prace pisemne (etapowe i końcowe), projekty, dokumenty potwierdzające odbycie praktyk zgodnie z ich regulaminem, czy protokoły z egzaminów dyplomowych.

7. Gorzej należy ocenić mobilność studentów prawa w ramach programów wymiany zagranicznej; jedną z przyczyn niskiej mobilności jest najprawdopodobniej rygorystyczna praktyka zaliczania osiągnięć studentów uzyskanych za granicą oraz konieczność zaliczenia dużego (nadmiernego?) bagażu zajęć obowiązkowych dotyczących polskiego prawa obowiązującego.

Stwarzane są odpowiednie możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na ocenianym kierunku. Współpraca partnerska z uczelniami zagranicznymi służy upowszechnianiu nowoczesnych treści i form kształcenia.

dr hab. prof. UJ Maria Próchnicka

Przewodnicząca zespołu oceniającego

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów,

o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl